

Vestfold fylkeskommunes strategi for internasjonal samhandling

**Vedtatt i fylkestinget
28. april 2009**

Sak nr. 19/09

Innhold

Sammendrag.....	3
1. Bakgrunn	7
2. Status	8
2.1 Vestfold og den store verden	8
2.2 Nasjonale føringer	9
2.3 Fylkeskommunens rolle	12
2.4 Arenaer og prosjekter	14
2.5 Økonomi	18
3. utfordringer.....	19
3.1 Generelt.....	19
3.2 Overnasjonale løsninger	19
3.3 Demokrati- og samfunnsutvikling	20
3.4 Næringsliv og internasjonalisering	20
3.5 Møte mellom kulturer	21
3.6 Ungdom i en globalisert verden	22
4. Prioriteringer	23
4.1 Prioriteringsdimensjoner	23
4.2 Prioriteringskriterier.....	24
5. Strategier	26
5.1 Samarbeid for løsning av felles utfordringer	26
5.2 Bidra til jevnere utvikling i Europa	26
5.3 Bidra til næringslivets internasjonalisering	27
5.4 Utnytte utviklingsmuligheter innenfor EU.....	28
5.5 Kunnskaper og holdninger i en globalisert verden.....	28
Vedlegg 1: Internasjonale arenaer, programmer og finansieringskilder	29
Vedlegg 2: Vestfold fylkeskommunes internasjonale engasjement.....	45

Sammendrag

Budsjett 2008	Rådmannen signaliserte i vedtatt budsjett for 2008 at det i budsjettåret skal legges fram en fylkestingssak som gjennomgår hele fylkeskommunens internasjonale engasjement, med sikte på å klargjøre videre strategi og prioritering. Vurderingen av fylkeskommunens arbeid ble også fremhevet i fylkesordførers tale ved behandlingen av budsjettet.
Formål	Formålet med vurderingen er å utarbeide en helhetlig strategi for Vestfold fylkeskommunes internasjonale arbeid, som bygger på en analyse av utfordringer og muligheter, tydelige mål og en avklart rollefordeling mellom VFK og andre aktører.
Motivasjon for engasjementet	Fylkeskommunens engasjement er motivert av en kombinasjon av egennytte og internasjonalt ansvar. I praksis vil engasjement som er motivert ut fra et internasjonalt ansvar i mange tilfeller også generere nytte for Vestfold. Skillet mellom egennytte og internasjonalt ansvar er derfor ikke skarpt.
Utfordringer	Vestfolds lange internasjonale tradisjoner gjør fylket godt rustet til å møte en økende internasjonale integrasjonen. Samtidig gjør Vestfold åpenhet at næringsliv og befolkning blir sterkt påvirket av denne utviklingen. En stadig mer globalisert økonomi stiller næringsliv, befolkning og offentlige organer i fylket overfor forsterkede og på noen områder nye muligheter og utfordringer, blant annet knyttet til: <ul style="list-style-type: none">• Overnasjonale løsninger på regionale utfordringer• Demokrati- og samfunnsutvikling• Næringsliv og internasjonalisering• Møte mellom kulturer• Ungdom i en globalisert verden
Begrensede ressurser	Utfordringene reiser behov for et bredt spekter av strategier og tiltak. Samtidig er fylkeskommunens økonomiske og menneskelige ressurser til internasjonal virksomhet sterkt begrenset. Denne virkeligheten må reflekteres både i hva fylkeskommunen prioriterer og hvordan satsingene organiseres og finansieres.
Prioriteringskriterier	Prioriteringen anbefales basert på følgende prioriteringskriterier: <ul style="list-style-type: none">• Bidrag til fylkeskommunens kjernevirksomhet• Merverdi av fylkeskommunens bidrag• Samarbeid og arbeidsdeling• Muligheter for ekstern finansiering• Langsiktighet
Utgangspunkt i utfordringer	Med utgangspunkt i utfordringene beskrevet i kapittel 3 anbefales fylkeskommunens internasjonale engasjement fokusert på fem hovedstrategier. Utfordringer og hovedstrategier er oppsummert i tabell 0.1.

Tabell 0.1 utfordringer og strategier

Utfordring	Strategi
Overnasjonale løsninger	Samarbeide med våre naboland for å løse felles utfordringer innenfor kunnskapsoppbygging, kommunikasjon, kultur, næring og miljø
Demokrati- og samfunnsutvikling	Bidra til en jevnere utvikling i Europa, ved å samarbeide bredt med utvalgte områder innenfor de nye medlemslandene i EU
Næringsliv og internasjonalisering	Bidra gjennom døråpning i nye markeder, tilrettelegging for profilering, rekruttering av utenlandsk arbeidskraft og bistand til utnyttelse av utviklingsmuligheter innenfor EU
	Samarbeide med andre europeiske land for å utnytte de utviklingsmuligheter som ligger innenfor EU/EØS-samarbeidet (programmer etc)
Møte mellom kulturer	Skape åpenhet og dynamikk i Vestfoldsamfunnet ved å tilrettelegge for møter med andre kulturer
Ungdom i en globalisert verden	Legge til rette for at unge mennesker tilføres kunnskaper og holdninger som er nødvendige i en globalisert verden

Samarbeid for løsning av felles utfordringer

Stadig flere problemer og utfordringer er vanskelige å løse gjennom regionale eller nasjonale virkemidler. For denne typen utfordringer er det behov for felles løsninger over region- og landegrensene. Vestfold fylkeskommune vil prioritere samarbeid på områder der fylkeskommunen og andre regionale organer har potensial for å bidra. I første rekke gjelder dette regionale miljøproblemer, forvaltning av fiskebestand og kunnskapsoppbygging på områder der næringsliv og forskningsmiljøer i fylket har sterke posisjoner. Fylkeskommunens innsats vil i første rekke kanaliseres gjennom samarbeidsorganer som Nordsjøkommisjonen og gjennom prosjektsamarbeid under Kattegat-Skagerrak programmet. På et fåtall områder, som ved politisamarbeidet mellom Vestfold og Kaunas, vil bilateralt samarbeid vurderes.

Bidra til jevnere utvikling i Europa

Flere av de nye EU-landene har behov for sosial utvikling og stabilisering av demokratiet. Hensynet til solidaritet overfor naboland tilsier at Vestfold bidrar til løsning av disse utfordringene. Etersom de nye EU-landene gir Vestfold nye markedsmuligheter og økt tilgang på etterspurt arbeidskraft, er en positiv utvikling i disse landene også viktig for Vestfold.

Vestfold fylkeskommune vil konsentrere sin innsats til to hovedområder:

- Langsiktig bilateralt samarbeid med minimum én region i et av de nye EU-landene.
- Deltakelse i Norges og EFTAs program for finansieringsmekanismer overfor nye EU-land

Ambisjonen de nærmeste årene er å inngå prosjektsamarbeid på prioriterte områder med basis i bilateralt samarbeid. Slikt samarbeid bør være konsentrert til ett – eller maksimum to – geografiske områder, favne bredt og ha et langsiktig perspektiv. Dette fordi det krever både tid og ressurser å bygge opp menneskelige relasjoner, skape tillit og legge grunnlaget for et samarbeid som kan føre til ønskede resultater.

Næringslivets internasjonalisering

Den fortsatte internasjonaliseringen av Vestfolds næringsliv vil primært være drevet av bedriftene selv, i varierende grad i samarbeid med andre bedrifter, finansielle aktører og offentlige organer.

Vestfold fylkeskommune vil i første rekke kunne bidra gjennom:

- Døråpning i nye markeder
- Tilrettelegging for profilering
- Rekruttering av utenlandsk arbeidskraft
- Bistand til utnyttelse av utviklingsmuligheter innenfor EU

Fylkeskommunen kan bidra til døråpning i prioriterte markeder for næringslivet i Vestfold, slik det er blitt gjort i Jixing-provinsen i Kina. Profilering av bedrifter og næringer skjer blant annet gjennom deltakelse på større arrangementer. Fylkeskommunen vil, i samarbeid med blant annet Østlandssamarbeidet, legge til rette for at bedrifter i Vestfold kan delta på slike arrangementer.

Utnytte utviklingsmuligheter innenfor EU/EØS

Fylkeskommunen gjennomfører løpende utviklingsprosjekter med basis i behovene innenfor de ulike delene av sin virksomhet. Utnyttelse av finansierings- og samarbeidsmuligheter innenfor EU vil bidra til å heve den faglige kvaliteten på arbeidet i disse prosjektene.

Fylkeskommunen vil gjennomføre planlagte utviklingsprosjekter i samarbeid med et utvalg internasjonale nettverk og programmer innenfor EU-samarbeidet.

For bedre å kunne utnytte mulighetene innenfor de ulike EU-programmer skal det settes av personellkapasitet til rådgivning overfor potensielle brukere. En forutsetning for dette er at koordinatoren finansieres gjennom et spleiselag med næringsliv og forskningsmiljøer.

Følgende programmer prioriteres:

- Kattegat-Skagerrak programmet

- Nordsjøprogrammet
- Livslang Læring programmene
- Kulturprogrammet
- URBACT ("Vestfoldbyen")

Kunnskaper og holdninger i en globalisert verden

Den globale utviklingen går i retning av mer kontakt, samarbeid og samhandling over landegrensene. Dette stiller større krav til aktørene når det gjelder kunnskap, forståelse og toleranse overfor andre samfunn og kulturer. Det må gis innsikt og egenskaper som er nødvendig for at vestfoldsamfunnet skal stå best mulig rustet i en stadig mer globalisert verden.

Forståelse for andre kulturer bygges blant gjennom møter mellom mennesker, identitetsbygging og spesifikke tiltak mot fremmedfrykt og rasisme. VFK vil bidra til kulturutveksling med basis i regionens kompetanse og åpenhet overfor internasjonale impulser.

Behovet for kunnskap om og forståelse av andre kulturer vil søkes møtt gjennom ulike prosjekter rettet mot ungdom spesielt, men også borgerne generelt. I videregående skoler skal fokus på internasjonalisering reflekteres i skolens virksomhetsplaner.

Følges opp med handlingsplaner

Etter behandling av strategien i fylkestinget, vil strategien følges opp med handlingsplaner som legger til rette for konkretisering og praktisk gjennomføring av strategiene.

1. Bakgrunn

Budsjett 2008

I vedtatt budsjett for 2008 heter det bl.a. følgende:

I 2008 vil rådmannen legge fram fylkestingssak som gjennomgår hele fylkeskommunens internasjonale engasjement, med sikte på å klargjøre videre strategi og prioritering.

I sin tale til fylkestinget 11. desember 2007 fremhevet fylkesordfører Per-Eivind Johansen blant annet:

Etter min vurdering viser både budsjettforslaget for 2008 og fylkesrådmannens organisasjonsprosess en vilje til å prioritere kjerneoppgavene videregående opplæring, tannhelsetjeneste og kollektivtrafikk. Budsjettforslaget for 2008 og økonomiplanen gjenspeiler på en god måte brede politiske prioriteringer. Samtidig forventer jeg at rådmannens gjennomgang av organisasjonen vil frigjøre ressurser og gi en fylkeskommune som er enda tydeligere i sin prioritering og oppgaveløsning. Derfor ser jeg også fram til en vurdering av fylkeskommunens internasjonale arbeid i 2008.

Formål

Formålet med vurderingen er å utarbeide en helhetlig strategi for Vestfold fylkeskommunes internasjonale arbeid, som bygger på en analyse av utfordringer og muligheter, tydelige mål og en avklart rollefordeling mellom VFK og andre aktører. Hvilke arenaer og oppgaver som skal prioriteres fremover vurderes opp mot de utfordringer Vestfold forventes å stå overfor.

2. Status

2.1 Vestfold og den store verden

Lang internasjonal historie	<p>Vestfold har en lang internasjonal historie. Allerede fra eldre jernalder er det dokumentert kommersiell og kulturell kontakt mellom Vestfold og keltiske områder, middelhavsregionen og baltiske/østlige regioner. Kontakten, i en kombinasjon av handel og kulturell utveksling (med innslag av plyndring), økte vesentlig gjennom yngre jernalder/vikingetiden.</p> <p>Vestfold utviklet en sentral rolle som brohode til den nordre delen av dansk kongens rike, med Larvik som sete for kongens stattholder og den danske marinens verft lokalisert til Stavern. I det føydale Europa hadde Vestfold sannsynligvis en tettere internasjonal kontakt enn i de fleste andre periferier.</p>
Nye næringer – fortsatt internasjonal orientering	<p>I kjølvannet av industrialiseringen utviklet Vestfold en aktiv sjøfart, med tilhørende verftsindustri. Sammen med hvalfangsten bidro dette til et utadrettet næringsliv gjennom de seneste århundrene. Den internasjonale innretningen preger store deler av næringslivet også i dag, selv om næringsstrukturen er endret i retning av kompetansedrevet virksomhet.</p>
Blandede holdninger	<p>Den internasjonale orienteringen av næringslivet har ikke satt noe entydig preg på mentalitet og holdninger blant Vestfolds befolkning. Det er ingen tegn på at innadvendte holdninger og fremmedfrykt er mindre utbredt i Vestfold enn i regioner med et mindre utadrettet næringsliv. En mulig forklaring kan være at nettverk og impulser fra næringslivet er konsentrert til en relativt liten del av befolkningen, og at størstedelen av befolkningen er lite påvirket av at deler av næringslivet leverer varer og tjenester til krevende internasjonale markeder.</p>
Lokalt fotfeste i en global økonomi	<p>Næringsvirksomhet og forbruk preges i stor grad av utviklingen mot en stadig mer globalisert økonomi. En økende andel av industriproduksjonen er rettet mot markeder utenfor Norge. Det samme gjelder etter hvert også privat tjenesteyting. Samtidig består store andeler av forbruket av varer og tjenester produsert i utlandet, med klær produsert i Kina og turistreiser til Middelhavet som klassiske eksempler.</p> <p>Globaliseringen av økonomien ser så langt ikke ut til å svekke den lokale/regionale orienteringen i dagliglivet. Hverdagen er fortsatt preget av lokalt levde liv med fokus på familie, nabolag, skole, lokale møteplasser, medier med lokale og nasjonale nyheter og natur i nærmiljøet. Det lokale og regionale fotfestet ser ut til å bevares i en flytende global økonomi.</p>

2.2 Nasjonale føringer

Sentral del av regional utviklingspolitikk

Det internasjonale arbeidet er en sentral del av den regionale utviklingspolitikken. Internasjonale avtaler er viktige rammefaktorer. Internasjonalt samarbeid, erfaringsutveksling og politikktutvikling gir verdifulle innspill til løsning på regionale utfordringer.

St.meld. nr. 19 (2001-2002)

I *St.meld. nr.19 (2001–2002) ”Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå”* blir internasjonalt arbeid beskrevet som en integrert del av det regionale utviklingsarbeidet. ”Deltakelse i internasjonale regionalpolitisk samarbeid har som utgangspunkt de forskjellige mulighetene og utfordringer en region står over for. Deltakelse i slikt samarbeid skal på linje med andre virkemidler bidra til å fremme en god regional utvikling. Fylkeskommunene har som regional utviklingsaktør ansvar for å forankre slikt samarbeid regionalt og lokalt. Det internasjonale arbeidet inngår som en integrert del av det regionale utviklingsprogrammet”.

St.meld. nr. 21 (2005-2006)

I *St.meld.nr.21 (2005-2006) ”Hjarte for heile landet”* framgår det at ”Regjeringa legg vekt på å støtte opp om fylkeskommunane si rolle som samfunnsutviklar og regional utviklingsaktør. Fylkeskommunane har betydeleg kontakt over landegrensene gjennom til dømes grenseregionalt og transnasjonalt samarbeid og ved deltaking i ulike internasjonale organisasjonar. Dette gir også et godt grunnlag for arbeid med regional utvikling i fylket. Deltaking i internasjonalt regionalpolitisk samarbeid er i dag ein integrert del av det regionalpolitiske arbeidet til dei fleste fylkeskommunane”.

St.meld. nr. 23 (2005-2006)

I *St.meld.nr.23 (2005-2006) ”Om gjennomføring av Europapolitikken”* understrekes det at: ”EUs politikk påvirker store deler av det norske samfunn. Europapolitikken må derfor settes høyt på dagsorden og gis god oppfølging gjennom hele den politiske styringskjeden”. I et Norge utenfor EU engasjerer fylkeskommunene/regionene seg aktivt i europeiske organisasjoner med betydelig innflytelse i EU-systemet. Dette er en viktig kanal for påvirkning og for å fremme norske interesser overfor EU-systemet og medlemslandene i EU. Dagens fylkeskommuner har tilgang på arenaer og beslutninger som kan gi viktig støtte til norske nasjonale myndigheter. Dette krever samhandling og nær dialog mellom nasjonale og regionale myndigheter – med både politisk og administrativ koordinering.

Ot.prp. nr. 10 (2008-2009)

Regjeringen la i oktober 2008 fram *Ot.prp. nr 10 (2008-2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen)*. Her framholdes blant annet: "Fylkeskommunenes internasjonale arbeid vil til enhver tid speile det oppdrag og ansvar de har i den nasjonale arbeidsdelingen. Fylkeskommunene er i dag viktige internasjonale aktører på sine ansvars- og politikkområder. Fylkeskommunene kan ta - og tar - internasjonalt initiativ på sine ansvarsområder såfremt dette ikke er avgrenset gjennom lov eller utpekt som andre institusjoners definerte ansvarsområde. Fylkeskommunenes internasjonale initiativ vil dermed kunne videreutvikles når oppgaver overføres gjennom forvaltningsreformen.

Gjennom forvaltningsreformen overføres oppgaver som styrker fylkeskommunene som regionale utviklingsaktører. Disse oppgavene kan også styrke fylkeskommunenes rolle i det internasjonale samarbeidet, gjøre dem til en ressurs for kommuner som ønsker å engasjere seg internasjonalt og gi viktige bidrag til gjennomføringen av Norges internasjonale arbeid.

Fylkeskommunene har et omfattende internasjonalt engasjement. Medlemskapet i de europeiske organisasjoner betyr at norske fylkeskommuner har en rolle å spille i EUs politikktutvikling. De viktigste feltene er EU-programmet knyttet til utdanningssektoren (Handlingsplan for livslang læring), transnasjonalt og grenseregionalt samarbeid innenfor Interregprogrammene, engasjement og politiske lederposisjoner i internasjonale regionale organisasjoner som f.eks. Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR), Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) og Assembly of European Regions (AER).

I tillegg deltar fylkeskommunene i samarbeid blant annet basert på vennskaps- og samarbeidsavtaler og markedsarbeid for næringsliv i regionen. Alle fylkeskommunene unntatt Finnmark er medeier i et av de seks regionkontorene i Brussel. Fylkeskommunene bruker ca 150 millioner kroner og 50 årsverk til drift og prosjektfinansiering på det internasjonale området, i tillegg er ressursbruk vesentlig større på prosjekt- og ad hoc-basis.

Arbeidet med grønnbok om maritime spørsmål trekkes ofte fram som godt eksempel på vellykket samarbeid mellom nasjonale og regionale myndigheter. Maritime spørsmål utgjør

en av bærebjelkene for CPMR, der norske fylkeskommuner spiller en sentral rolle. Norge har blant annet visepresidenten i organisasjonen. Regionale myndigheter i blant annet Spania og Portugal var viktige pådrivere for at EU satte i gang arbeidet med å utvikle en felles europeisk maritim politikk. CPMR etablerte et skyggeprosjekt til EU-kommisjonens arbeid med grønnboken. Gjennom deltakelse i dette arbeidet fikk norske fylkeskommuner tilgang til arbeidsgrupper og møteplasser der temaet ble diskutert. Fylkeskommunene fikk på denne måten en sentral rolle i den norske prosessen knyttet til grønnboken.

Erfaringene fra, og Norges bidrag til EU-kommisjonens grønnbok om maritim politikk er et godt eksempel på hvordan forvaltningsnivåene kan samarbeide og dra nytte av hverandre innen internasjonalt arbeid. Norge engasjerte seg tidlig i prosessen, og kunne bidra til EUs politikkutvikling med den kompetanse Norge innehar på dette saksfeltet. Samarbeidet mellom forvaltningsnivåene i forbindelse med prosessen fram mot en grønnbok var av stor betydning for bredden i norsk engasjement og muligheten til å framføre norske budskap på mange ulike arenaer.

2.3 Fylkeskommunens rolle

Motivasjon

Vestfold fylkeskommune har gjennom flere tiår hatt et bredt internasjonalt engasjement, tilpasset de utfordringene den gradvis økende internasjonale kontakten til næringslivet og befolkningen i fylket.

Fylkeskommunens engasjement er motivert av en kombinasjon av egennytte og internasjonalt ansvar. Samtidig er det slik at engasjement motivert ut fra internasjonalt ansvar i mange tilfeller også genererer nytte for Vestfold. Skillet mellom egennytte og internasjonalt ansvar er derfor ikke skarpt.

Egennytte

En stor andel av fylkeskommunens engasjement har som utløsende motivasjon å understøtte regional utvikling og fylkeskommunens kjernevirksomhet, primært innenfor næring, kultur og utdanning. Aktuelle eksempler her er døråpnerfunksjon for næringslivet i fylket, nettverksutvikling innen museer, bibliotek og kulturarv, utveksling av scenekunstproduksjoner, utvikling av et internasjonalt utdanningstilbud i Vestfold og utveksling av elever ved videregående skoler.

Internasjonalt ansvar

Fylkeskommunen søker å ivareta sitt internasjonale ansvar med fokus på to hovedområder:

- Overnasjonale løsninger på regionale utfordringer
- Demokrati- og samfunnsutvikling i ferske demokratier

Eksempler på arbeid med overnasjonale løsninger er deltakelsen i samarbeidsorganer som Nordsjøkommisjonen og Baltic Sea States Subregional Cooperation (BSSSC). Gjennom denne typen samarbeid kan fylkeskommunen påvirke felles kjøreregler og ta initiativ til konkrete samarbeidsprosjekter.

Arbeid med overnasjonale løsninger er et typisk eksempel på engasjement motivert både av internasjonalt ansvar og egennytte. Etersom de fleste politikkområder i fylkeskommunen har en internasjonal dimensjon, gir ansvar hjemme også en forpliktelse til å ta del i politikktutforming ute.

Engasjementet for demokrati- og samfunnsutvikling i ferske demokratier har fra tidlig på 1990-tallet vært konsentrert om Kaunas-regionen i Litauen. At dette samarbeidet av næringslivet i Vestfold fremholdes som et av de nyttigste elementene i fylkeskommunens internasjonale engasjement, illustrerer igjen at engasjement utløst av internasjonalt ansvar også kan gi gevinster tilbake til fylket.

Samarbeid

Vestfold fylkeskommune har små ressurser i forhold til ambisjonene for sitt internasjonale engasjement. Et utstrakt samarbeid med andre

aktører i og utenfor fylket har imidlertid gjort det mulig å oppnå mye med relativt små ressurser. Ved siden av å samarbeide med næringsliv, kommuner og organisasjoner i Vestfold, kanaliserte fylkeskommunen i stor grad sitt engasjement gjennom organisasjoner som Østlandssamarbeidet og Osloregionens Europakontor.

Mangfold av aktører og aktiviteter

I Vestfold skjer det et mangfold av internasjonale aktiviteter i regi av ulike aktører:

- Kommunene har varierte internasjonale kontakter, dels gjennom prosjektdeltakelse og dels gjennom vennsbyforbindelser og internasjonalt solidaritetsarbeid.
- Høgskolen i Vestfold utøver en aktiv og mangfoldig internasjonal virksomhet.
- Innovasjon Norge gir ulike former for støtte gjennom sitt utenriksapparat.
- Forskningsrådet har en rolle, ikke minst gjennom å legge til rette for prosjekter under EUs 7. rammeprogram for forskning og utvikling, der høyskoler, universitet og næringsliv er målgruppe.
- Den eksportrettede industrien besitter en spisskompetanse som tilsier at eksportbedriftene klarer seg godt uten fylkeskommunal medvirkning.

Fylkeskommunens rolle

Vestfold fylkeskommune skal ikke gjøre det som andre kan gjøre bedre. Fylkeskommunens begrensede ressurser søkes konsentrert til oppgaver som er strategisk viktige for fylket og der fylkeskommunen tilfører merverdi.

Samtidig tilsier VFKs rolle som regional utviklingsaktør at fylkeskommunen er medspiller, initiativtaker og pådriver i sammenhenger der dette faller naturlig.

Eksempler

Dette kan illustreres med aktuelle eksempler innenfor Interregprogrammet for Kattegat – Skagerrak (som dekker sydvest-Skandinavia), der to søknader med Vestfolddeltakelse ble tildelt midler i andre søknadsrunde 2008.

Sandjord søkte sammen med 10 andre kommuner om støtte til prosjektet "Nordiske Cykelbyer." Prosjektet fikk over 1 mill Euro. Formålet med prosjektet er definert slik:

Syftet med projektet är att sammanfoga olika erfarenheter och kompetenser kring cykeltrafik generellt i de enskilda kommunerna på tvärs över gränserna. Projektdeltagarna ska lära av och utnyttja varandras kunskap och erfarenheter för att gemensamt främja cykeltrafiken i alla deltagande kommuner. Målet med projektet är att med hjälp av olika mätningar skapa en bild av cykeltrafiken hos de medverkande kommunerna och utifrån underlaget forma en cykelpolitik inkluderande handlingsplaner anpassad till respektive kommun samt göra cykelfrämjande insatser

Larvik søkte sammen med bl.a. universitetene i Oslo og Göteborg om støtte til prosjektet "Västerhavets kulturarv." Prosjektet fikk

400.000 Euro. Formålet med prosjektet er definert som:

Att öka utbudet av aktiviteter mellan skolor, museer och andra kulturinstitutioner, universitet och forskningsinstitutioner i programområdet för att revitalisera den vardagsintegration som tidigare fanns i Kattegat/Skagerrak-området under 1700-talet och på detta sätt stärka samhörigheten i regionen.

Her ønsket Larvik medvirkning fra fylkeskommunen, mens Sandefjord valgte å søke på egenhånd.

Et annet eksempel er Sandefjords forbindelse med den kinesiske provinsen Jiaying. Etter initiativ fra Sandefjord kommune og næringslivet i Vestfold har Vestfold fylkeskommune - med fylkesordføreren i spissen - utviklet relasjoner til den politiske ledelsen i Jiaying.

Bakgrunnen for initiativet var at Sandefjord ikke kunne sette inn tilstrekkelig med ressurser til å pleie denne forbindelsen på egenhånd. VFKs policy i denne forbindelse er å stille opp når næringslivet ber om det, for øvrig forholder vi oss rolig.

Kriterier for prioritering av fylkeskommunens engasjement er nærmere omtalt i kapittel 4.

2.4 Arenaer og prosjekter

Representasjon koordineres gjennom Østlandssamarbeidet

De åtte fylkeskommunene på Østlandet samarbeider gjennom Østlandssamarbeidet om samferdsel, opplæring og kompetanse, energi og miljø, samt internasjonal virksomhet. Disse fylkene har så vel hver for seg som sammen lenge hatt et engasjement over landegrensene. Engasjementet har særlig vært rettet mot land og regioner i nærområdene – som våre nordiske naboer, Nordsjøregionen og Østersjøregionen.

Gjennom sitt medlemskap i europeiske regionale organisasjoner har fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet (ØS) bygd opp omfattende og viktige nettverk, med gode muligheter for informasjon og påvirkning. Dette har også gitt Norge flere kanaler inn til viktige europeiske beslutningstakere. Her følger en kort oversikt over ulike arenaer for samarbeid.

AER

AER (Assembly of European Regions) har medlemsregioner i ca. 30 land. 10 norske fylker er medlem. Vestfold har vært medlem siden 1995. Organisasjonen legger vekt på å styrke regionenes politiske rolle i Europa, fremme regionalt demokrati på bakgrunn av mangfold og nærhet, og bidra til utvikling av internasjonalt grenseoverskridende samarbeid på mange områder. AER forvalter ulike program for opplæring og utvikling av samarbeid mellom regioner i Europa, og har nær kontakt med andre europeiske organisasjoner og med europeiske myndigheter og offentlige organer.

CPMR

CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions) har regionale medlemmer fra 27 land. 14 norske fylker er medlem.

Organisasjonen legger vekt på å utvikle de felles aktiva som medlemsregionene har ved sin maritime tilknytning, å styrke kystregionenes interesser i Europa og deres innflytelse på europeiske utvikling. CPMR er en paraplyorganisasjon for flere geografiske kommisjoner som innen sitt geografiske område arbeider med konkrete partnerskap og prosjekt. Østlandsfylkene har særlig lagt vekt på arbeidet i Nordsjøkommisjonen.

Nordsjøkommisjonen

Nordsjøkommisjonen har regionale medlemmer i åtte land rundt Nordsjøen. 14 norske fylker deltar, som medlem i denne delen av CPMR. Kommisjonen skal fremme konkret samarbeid innen området og bidra til å ivareta Nordsjøregionens interesser overfor andre deler av Europa. Norske representanter har vært aktive på mange felt, både når det gjelder ledelsen av kommisjonen og når det gjelder deltakelse i ulike samarbeidsprosjekter.

BSSSC

BSSSC (Baltic Sea States Subregional Cooperation) er et regionalt samarbeidsorgan for Østersjøområdet, med medlemsregioner i 10 land. Østlandssamarbeidet er medlem på vegne av medlemsfylkene. BSSSC skal fremme det regionale samarbeidet i tillegg til å ivareta områdets interesser overfor nasjonale regjeringer og europeiske organisasjoner. Østlandssamarbeidet har vært aktivt i BSSSC siden opprettelsen i 1993.

Common Commission

Under Østlandssamarbeidets paraply har fylkeskommunene på Østlandet i flere år også hatt en samarbeidsavtale (Common Commission) med delstaten Schleswig-Holstein i Tyskland. Begge parter ser dette partnerskapet som en del av sitt engasjement i Østersjøregionen. De åtte fylkeskommunene har en felles samarbeidsavtale, underskrevet på politisk nivå i Kiel 1998. I felles handlingsprogram 2007-2008 vektlegges næringsutvikling med fokus på maritim sektor, bærekraftig energi og klimaendringer, transport og kommunikasjon, kultur, ungdom og utdanning.

Vestfold har to særskilte satsinger utenom ØS-strukturene:

- Vestfolds informasjonssenter i Kaunas
- Edge Counties Network

Kaunas

En intensjonsavtale om ”vennskap og samarbeid mellom Kaunas by og Vestfold fylkeskommune” ble godkjent av FU under sak 142/91. Intensjonsavtalen ble avløst av samarbeidsavtaler, som har blitt regelmessig fornyet, senest mars 2009 for tidsrommet 2009 – 2010. I dag omfatter samarbeidet mellom Vestfold fylkeskommune og Kaunas by og Kaunas region aktiviteter innen utdanning, kultur og næringsutvikling. Kontoret er også involvert i norsk-litauisk politisamarbeid. I tillegg samarbeider flere fylkeskommunale virksomheter med tilsvarende virksomheter i Kaunas på prosjektbasis.

Vestfold Information Centre (Kaunaskontoret) ble opprettet i 1993. Kontoret er også norsk konsulat, og har aktivt samarbeid med den norske ambassaden.

Edge Counties Network Edge Counties Network er et nettverk for regioner som ligger i utkanten av storbyer, og som har en regional flyplass. Nettverket ble etablert i 2005.
Konkrete samarbeidsprosjekter og utveksling av kompetanse og erfaring skal bidra til en positiv utvikling for medlemsregionene. Samarbeidsområdene er i dag turisme, kultur og næringsliv. Foruten Vestfold (BTV) er medlemsregionene Girona ved Barcelona, Sörmland ved Stockholm, Bergamo ved Milano og Hahn-regionene ved Frankfurt/Mannheim.

**Osloregionens
Europakontor**

Vestfold fylkeskommune er medlem av Foreningen Osloregionens Europakontor fra 2005.
Foreningens øvrige medlemmer er Oslo, Drammen og Skedsmo kommuner, kommunene i Kongsberg-regionen og i Hamarregionen, Høgskolen i Buskerud og fylkeskommunene Akershus, Buskerud, Hedmark, Oppland, Telemark og Østfold.
Hovedkontoret er i Brussel, med et hjemmekontor i Oslo. Kontoret tilbyr informasjonsformidling, nettverksbygging, gir bistand i konkrete saker og legger til rette for kurs og studieturer. En særskilt satsing er Open Days i oktober hvert år, der kontoret går sammen med mange andre regionkontorer og EU-organer om å tilby et stort antall seminarer og et utstillingsområde med siste nytt om regional utvikling innen miljø og klima, folkehelse, transport, IT og innovasjon.

EU-programmene

EU programmene gir mulighet for å finansiere samarbeidsprosjekter og samtidig bidra til å utvikle nyttige samarbeidsarenaer og møtesteder der mennesker fra forskjellige land og i ulike funksjoner kan arbeide sammen om felles utfordringer.

Vestfold har tilgang til to typer EU-programmer

- Temaprogrammer gjennom den norske EØS-avtalen med EU. Blant disse programmene kan nevnes forskjellige europeiske programmer for utdanning og opplæring, kultur, folkehelse, transport og byutvikling.
- De interregionale prosjektene under EU's strukturfond, der KRD betaler særskilt i tillegg til EØS-avtalen:

A programmene får 85%

- A programmer – grenseregionale programmer. Disse programmene tildeles 85% av interreg-potten.
- B programmer – territorielle programmer (Nordsjøen, Østersjøen osv.)
- C programmer – tematiske programmer uten krav til geografisk nærhet (Hele Europa)

Det gis en oversikt over arenaene og programmene i vedlegg 1.

VFK har videre vært med i i Nordisk transportpolitisk nettverk, som har deltatt i to prosjektperioder under interregprogrammet for Nordsjøen:

- Synliggjøring av forskningsmessig kunnskap om godstransport (1998-2001)

- Oppbygging av nettverk i transportkorridorene, med involvering av offentlige myndigheter, transportbedrifter og kjøpere av transporttjenester. (2003 – 2005)

**EØS-finansierings-
mekanismen for nye
medlemsland i EU**

I forbindelse med utvidelsene av EU/EØS er det i perioden 2004-2012 stilt til disposisjon store beløp som hovedsakelig skal brukes til prosjekt i nye EU-land. Finansieringsordningene omfatter en EFTA-ordning og en norsk bilateral ordning. Ordningene er mottakerstyrt og prioritering av fokusområder skjer i det enkelte mottakerland. Norske regioner, kommuner og andre aktører har muligheter til å delta i arbeidet gjennom å tilby sin kompetanse og bidra til idéutvikling i nært samarbeid med sine samarbeidsregioner i de respektive EU-land. Innenfor Østlandssamarbeidet har det særlig vært prosjekt rettet mot de tre baltiske land og Polen. Vestfold vurderer samarbeidsprosjekter med Litauen.

2.5 Økonomi

Budsjettposten for internasjonalt arbeid

I økonomiplanen er en budsjettpost dedikert til internasjonalt arbeid. I 2009 er ansvar 8022 Internasjonalt arbeid budsjettert med kr 2.049.000. 2/3 av dette beløpet går til Kaunas-kontoret og Osloregionens europakontor. Kaunas-kontoret koster litt over 1 mill (875.000 i driftstilskudd som også dekker bemanning av kontoret + ca.150.000 til VFKs egen administrasjon). Årskontingenten til Europakontoret er 340.000.

De resterende ca. 685.000 går til deltakelse i programarbeidet innen interreg, administrative aktiviteter knyttet til medlemsorganisasjonene, samt årskontingenter i CPMR/Nordsjøkommissjonen (80.000) og AER (30.000). De andre medlemsorganisasjonene har ikke årskontingent.

Øvrige utgifter dekket av budsjettet

Politikernes utgifter til deltakelse i internasjonale aktiviteter dekkes over egne budsjetter.

Regionalavdelingens nærings- og miljøseksjon har to medarbeidere som arbeider med internasjonal virksomhet på heltid. Utover det har medarbeidere i utdanningsavdelingen, kulturavdelingen, samt øvrige medarbeidere i regionalavdelingen internasjonale oppgaver som ledd i sine arbeidsoppgaver.

Programmidler

Til interreg-programmet for Kattegat – Skagerrak (KASK) har KR D bevilget 140 millioner fordelt over 7 år. Den årlige tildelingen er 20 millioner, beregnet ut fra en sjablongmessig tildeling på 2,5 mill. kroner pr. fylke. Norsk forvaltningsmyndighet for midlene er Østfold fylkeskommune.

Lite matchingsmidler

Deltakelse i KASK er basert på 50/50 finansiering mellom deltakende region/organisasjon og KR D/EU. Vestfold får relativt begrensede regionale utviklingsmidler fra staten og har dermed større vanskeligheter enn andre fylker for å komme opp med matchingsmidler. Regionalt utviklingsfond representerer derfor en viktig tilleggskilde for matchingsmidler.

Andre fylkers ressursinnsats

Østlandsfylkene har fra 2 (Vestfold og Buskerud) til 8 (Hedmark) årsverk dedikert til internasjonalt arbeid. Telemark har 4 ½ og Østfold har 5.

Fylkene har i tillegg medarbeidere i de forskjellige avdelingene med internasjonale oppgaver.

Alle fylker unntatt Vestfold og Buskerud har hele årsverk avsatt til arbeid med EU-programmer.

3. utfordringer

3.1 Generelt

Globalisering	<p>Internasjonalisering har tradisjonelt vært konsentrert om eksport og import av varer og et lite utvalg tjenester (blant annet shipping). Globaliseringen innebærer en forsterkning av den internasjonale integrasjonen både i dybde og bredde. I dybde ved at en stadig større andel av vareproduksjonen handles internasjonalt. I bredde ved at også flyten av tjenester, kapital og arbeidskraft blir stadig friere. Den frie flyten drives fram av næringsliv og samhandling, innenfor rammer fastsatt av internasjonale institusjoner som WTO og EU. Den frie flyten av varer, tjenester, mennesker og kapital henger også sammen med raskere og billigere kommunikasjoner. Både bedre transportløsninger og en revolusjonerende utvikling av informasjons- og teleteknologien har bidratt til at betydningen av geografisk avstand har blitt sterkt redusert. En mindre verden gir flere muligheter for konsumentene og stadig færre beskyttede markeder for næringslivet.</p>
Utfordringer	<p>Vestfolds lange internasjonale tradisjoner gjør fylket godt rustet til å møte en økende internasjonale integrasjonen. Samtidig gjør Vestfold åpenhet at næringsliv og befolkning blir sterkt påvirket av denne utviklingen. En stadig mer globalisert økonomi stiller næringsliv, befolkning og offentlige organer i fylket overfor forsterkede – og på noen områder nye – muligheter og utfordringer.</p>
Fokusområder	<p>Her vil utfordringene og mulighetene kort beskrives for områder der fylkeskommunen har eller kan ha en rolle:</p> <ul style="list-style-type: none">• Overnasjonale løsninger på regionale utfordringer• Demokrati- og samfunnsutvikling• Næringsliv og internasjonalisering• Møte mellom kulturer• Ungdom i en globalisert verden

3.2 Overnasjonale løsninger

Utfordring	<p>En økende andel av næringslivet opererer i internasjonal konkurranse. Næringslivet i Vestfold er sterkt avhengige at at denne konkurransen skjer innefor til klare og forutsigbare rammebetingelser. Samtidig gir tettere integrasjon et voksende spekter av problemer og utfordringer som ikke kan løses isolert innenfor regioner eller landegrenser. Dette gjelder globale problemer som klimaendringer og epidemiske sykdommer, og regionale utfordringer som:</p> <ul style="list-style-type: none">• Regional luft- og vannforurensing
-------------------	---

- Tilknytning til europeiske transportnettverk
- Kompetanseutvikling og nettverksbygging

Behov

Utilstrekkelige nasjonale og regionale virkemidler medfører behov for felles løsninger. Konkurransen må reguleres gjennom kjøreregler, primært utformet innenfor WTO og EU/EØS. For Vestfold vil de fleste av disse kjørereglene måtte betraktes som gitt, men på noen områder er det mulig å påvirke indirekte via samarbeidsorganer. På enkelte områder er det også behov for et bilateralt samarbeid mellom regioner i ulike land. Miljøsamarbeid rundt Nordsjøbassenget og politisamarbeidet mellom Vestfold og Kaunas er eksempler på dette.

3.3 Demokrati- og samfunnsutvikling

Utfordring

EU er det siste tiåret utvidet med et stort antall nye medlemsland. For Vestfold har dette medført at blant annet geografisk relativt nærliggende land langs Østersjøen er blitt en del av konkurransearenaen innenfor EØS. Estland, Latvia, Litauen, Polen og andre nye medlemsland representerer nye markeder, konkurrenter og arbeidskraftreserver for næringslivet i Vestfold. Flere av de nye EU-landene er ferske demokratier med relativt svakt utviklede institusjoner. Dette gjør dem sårbare for brudd på demokratiske spilleregler, korrupsjon og manglende stabilitet i rammebetingelsene for næringslivet. Samtidig er landene, til tross for sterk økonomisk vekst gjennom flere år, preget av store sosiale problemer. Dette øker spillerommet for organisert økonomisk kriminalitet, med virkninger også i Vestfold.

Behov

Utfordringene reiser behov for bistand til demokratiutvikling, blant annet til utvikling av institusjoner og prosesser på lokalt og regionalt nivå. En positiv samfunnsutvikling vil også stimuleres gjennom økt handel og samspill på flere områder, blant annet innenfor kultur og utdanning.

3.4 Næringsliv og internasjonalisering

Utfordring

Raske endringer i internasjonal arbeidsdeling påvirker stadig flere bedrifter. Endringene gir muligheter for å utnytte lavere kostnader og voksende markeder i andre deler av verden. Mange bedrifters overlevelse på lengre sikt er avhengig av evnen til å utnytte disse mulighetene. Blant annet innebærer dette at bedriftene løpende vurderer fordeler og ulemper ved ulike lokaliseringalternativer. Dette avfører i sin tur en skjerpet geografisk konkurranse om å tiltrekke seg og holde på bedrifter. Utfordringen for regionene blir å tilby et sett av lokaliseringsbetingelser som tiltrekker bedrifter og som i stadig mindre grad er bundet av tradisjon og eier(e)s bakgrunn.

Behov

Det høye kostnadsnivået gjør at Vestfold må tiltrekke seg og holde på kompetansetunge og internasjonalt konkurransedyktige bedrifter. Styrking av lokaliseringsbetingelsene for kompetansebasert virksomhet vil være en sentral utfordring fremover. Noe av det viktigste det offentlige kan gjøre for å styrke lokaliseringsbetingelsene vil være å bidra til utvikling av sterke og dynamiske næringsklynger i regionen, skape attraktive byer og lokalsamfunn og understøtte tjenestetilbudet mot slik virksomhet – som for eksempel et internasjonalt skoletilbud i regionen.

I tillegg kan fylkeskommunen bidra som døråpner mot internasjonale markeder, finansieringskilder og kompetansemiljøer.

3.5 Møte mellom kulturer

Utfordring

Globaliseringen innebærer stadig hyppigere kontakt mellom mennesker fra ulike kulturer. Vestfoldinger møter andre kulturer gjennom feriereiser, profesjonell kontakt og utveksling av kulturarrangementer. Internasjonaliseringen av næringslivet gjør at språk, kulturforståelse og åpne holdninger blir avgjørende for stadig flere arbeidstakere.

Samtidig gir økt migrasjon internasjonalt seg utslag i økt innvandring også til Vestfold, dels gjennom arbeidsinnvandring og dels gjennom flyktninger.

Innvandringen gir utfordringer i forhold til integrering og toleranse over kulturgrenser. Samtidig tilfører innvandringen muligheter.

Utfordringen blir å gi innvandrerne mulighet til å skape seg en fremtid i Norge basert på egen innsats og egne ønsker, og utnytte de mulighetene innvandringen tilfører i form av arbeidskraft, kompetanse, kulturelt mangfold og nye impulser.

Behov

Internasjonaliseringen av næringslivet gir økt behov for språkopplæring og andre tiltak som utvikler kompetanse og holdninger som kreves i et internasjonalisert næringsliv.

Integreringen påvirkes av vestfoldingers holdninger. Økt kulturforståelse vil over tid også bidra til større åpenhet og bedre forutsetninger for å utnytte de mulighetene økt innvandring gir.

En forutsetning for vellykket integrering av innvandrere er innpass i arbeidsmarkedet. Tilrettelegging og senkning av terskler for rekruttering av innvandrere er et viktig bidrag både til integrering og tilførsel av kompetanse og kapasitet til næringslivet i regionen.

Sammenhengen mellom integrering og innpass i arbeidsmarkedet er gjensidig. Språkopplæring og andre integreringstiltak er viktige bidrag til å øke innvandrernes muligheter i arbeidsmarkedet i regionen.

3.6 Ungdom i en globalisert verden

Utfordring

Dagens ungdom vil bli innbyggere og arbeidstakere i et samfunn som med stor sannsynlighet blir enda mer preget av internasjonal arbeidsdeling og samspill med andre kulturer både innenfor og utenfor egen region. En stadig økende andel av befolkningen vil møte krav til kompetanse og holdninger som understøtter hyppig og for mange profesjonell kontakt over landegrensene.

Behov

Slike holdninger og ferdigheter må søkes utviklet i første rekke gjennom utdanning og kulturutveksling. Utdanning i språk og kultur, sammen med vektlegging av toleranse, åpenhet og etikk, blir viktige elementer for å utvikle den kombinasjonen av kompetanse og holdninger som vil kreves i en verden preget av små avstander og flerkulturelle samfunn.

4. Prioriteringer

Begrensede ressurser Utfordringene skissert i foregående kapittel reiser behov for et bredt spekter av strategier og tiltak. Samtidig er fylkeskommunens økonomiske og menneskelige ressurser til internasjonal virksomhet sterkt begrenset. Denne virkeligheten må reflekteres både i hva fylkeskommunen prioriterer og hvordan satsingene organiseres og finansieres.

4.1 Prioriteringsdimensjoner

Fire dimensjoner	Prioriteringen kan struktureres i fire dimensjoner: <ul style="list-style-type: none">• Omfanget av satsingen (hvor mye)• Hvilke utfordringer som skal møtes (hva)• Hvilke geografiske områder som skal prioriteres (hvor)• Hvilke arbeidsformer og arenaer som skal benyttes (hvordan)
Hvor mye	Et viktig premiss for prioriteringer og strategier er omfanget av fylkeskommunens satsing på internasjonal virksomhet. Som beskrevet i kapittel 2.4 bruker Vestfold i dag relativt små ressurser på sitt internasjonale engasjement sammenlignet med andre fylkeskommuner. Som en foreløpig forutsetning er det her lagt til grunn at fylkeskommunens bruk av egne midler vil ligge på omtrent samme nivå som i dag.
Hva	Et hovedelement i prioriteringen er hvilke sektorer, saksområder og utfordringer fylkeskommunen skal prioritere. Startpunktet for en slik vurdering er om hovedstrategien skal være konsentrasjon eller bredde. Innenfor en slik hovedstrategi må det prioriteres både hvilke saksområder som skal ivaretas og hvor omfattende satsingen på de utvalgte områdene skal være.
Hvor	Den andre viktige dimensjonen er den geografiske. Også her må det tas stilling til hvorvidt hovedstrategien skal være konsentrasjon eller bredde. Avveiningen mellom konsentrasjon og bredde vil ikke nødvendigvis gi samme konklusjoner innenfor alle saksområder. For eksempel kan satsingen innenfor utdanning ha en større geografisk bredde enn bistand til demokrati- og samfunnsutvikling.
Hvordan	Fylkeskommunens internasjonale engasjement ivaretas gjennom en blanding av aktiviteter i egen regi og samarbeid med andre aktører. Omfanget av utfordringer og begrensninger i ressurstilgangen innebærer at et ustrakt samarbeid med andre aktører i og utenfor fylket er en nødvendighet. Samarbeid med andre og tilgang til eksterne finansieringskilder utvider handlingsrommet vesentlig i forhold til en satsing i egen regi. I prioriteringsdiskusjonen må for det første graden av satsing på samarbeid og aktiviteter i egen regi

vrurderes. I forlengelsen av dette må det tas stilling til hvilke typer aktiviteter, samarbeidskonstellasjoner og finansieringskilder som skal prioriteres. Også her vil det naturlig være variasjoner mellom saksområder.

4.2 Prioriteringskriterier

Prioriteringskriterier	<p>Prioriteringen anbefales basert på følgende prioriteringskriterier:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bidrag til fylkeskommunens kjernevirksomhet• Merverdi i fylkeskommunens bidrag• Samarbeid• Muligheter for ekstern finansiering• Langsiktighet
Underbygge kjernevirksomhet	<p>Utgangspunktet for størstedelen av fylkeskommunens internasjonale virksomhet bør være behov innenfor regional utvikling, videregående opplæring, kultur og andre deler av fylkeskommunens "kjernevirksomhet".</p> <p>Det internasjonale engasjementet bør så langt som mulig bidra til å gi løsninger på utfordringer som uansett må møtes innenfor de ulike sektorene, og i minst mulig grad leve sitt eget liv på siden av den øvrige virksomheten.</p>
Tilføre merverdi	<p>En rekke av utfordringene håndteres bedre av andre aktører enn fylkeskommunen. Engasjementet bør prioriteres til saksområder og prosjekter der fylkeskommunen i kraft av kompetanse, relasjoner eller andre fortrinn har bedre forutsetninger enn andre aktører.</p>
Samarbeid	<p>Størstedelen av fylkeskommunens engasjement bør skje gjennom samarbeid med organisasjoner, bedrifter og offentlige organer internt i Vestfold, nasjonalt og internasjonalt. Samarbeidet vil som i dag ha to hovedformer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bilateralt samarbeid på et fåtall områder (f.eks. Kaunas)• Deltakelse i multilateralt samarbeid (f.eks. ØS, AER og BSSSC) <p>I Vestfold er særlig virkemiddelapparatet, Høgskolen i Vestfold, næringslivet, kulturorganisasjoner og kommunene viktige samarbeidspartnere. Prosjekter og tiltak som kan realiseres i samarbeid med disse aktørene bør prioriteres.</p>
Ekstern finansiering	<p>Eksterne finansieringsmuligheter, for eksempel innenfor EU, vil muliggjøre en rekke tiltak som ellers ikke kunne blitt gjennomført. Finansieringsmuligheter bør imidlertid ikke være en selvstendig motivasjon for prosjekter. Drivkraften bør som beskrevet ovenfor være behovene innenfor kjernevirksomheten.</p>
Langsiktighet	<p>Store deler av det internasjonale engasjementet er basert på relasjoner med andre aktører. Oppbygging av slike relasjoner er</p>

ressurs- og tidkrevende. Resultatene av samarbeid og prosjekter internasjonalt viser seg gjerne etter lang tid. Langsiktighet og kontinuitet må derfor være viktige rettesnorer for fylkeskommunens internasjonale engasjement.

5. Strategier

Utgangspunkt i utfordringer

Med utgangspunkt i utfordringene beskrevet i kapittel 3 anbefales fylkeskommunens internasjonale engasjement fokusert på fem hovedstrategier:

- Samarbeid for løsning av felles utfordringer
- Bidra til jevnere utvikling i Europa
- Utnytte utviklingsmuligheter innenfor EU/EØS
- Tilrettelegge for møter mellom kulturer
- Kunnskaper og holdninger i en globalisert verden

5.1 Samarbeid for løsning av felles utfordringer

Prioritet til områder der regionale organer kan bidra

Vestfold fylkeskommune vil prioritere samarbeid for løsning av felles utfordringer på områder der fylkeskommunen og andre regionale organer har potensial for å bidra. Dette kan gjelde regionale miljøproblemer, forvaltning av marine ressurser og kunnskapsoppbygging på områder der næringsliv og forskningsmiljøer i fylket har sterke posisjoner. Det internasjonale samarbeidet om klima forutsettes primært ivaretatt av nasjonale organer.

Kanaliseres gjennom samarbeidsorganer

Fylkeskommunens innsats vil i første rekke kanaliseres gjennom samarbeidsorganer som Nordsjøkommisjonen og prosjektsamarbeid under Kattegat-Skagerrak programmet. På et fåtall områder, som ved politisamarbeidet mellom Vestfold og Kaunas, vil bilateralt samarbeid vurderes.

5.2 Bidra til jevnere utvikling i Europa

To hovedområder

Vestfold fylkeskommune vil konsentrere sin innsats for sosial utvikling og stabilisering av demokrati til to hovedområder:

- Langsiktig bilateralt samarbeid med minimum én region i et av de nye EU-landene.
- Deltakelse i prosjekter finansiert gjennom Norges og EFTAs finansieringsmekanismer overfor nye EU-land

Videreutvikling av bilateralt samarbeid

Ambisjonen de nærmeste årene er å inngå prosjektsamarbeid på prioriterte områder med basis i bilateralt samarbeid. Slikt samarbeid bør være konsentrert til ett – eller maksimum to – geografiske områder, favne bredt og ha et langsiktig perspektiv. Dette fordi det krever både tid og ressurser å bygge opp menneskelige relasjoner, skape tillit og legge grunnlaget for et samarbeid som kan føre til ønskede resultater.

5.3 Bidra til næringslivets internasjonalisering

Primært selvdrevet	Den fortsatte internasjonaliseringen av Vestfolds næringsliv vil primært være drevet av bedriftene selv, i varierende grad i samarbeid med andre bedrifter, finansielle aktører og offentlige organer.
Katalysator	<p>Vestfold fylkeskommune vil i første rekke kunne bidra gjennom:</p> <ul style="list-style-type: none">• Døråpning i nye markeder• Tilrettelegging for profilering• Rekruttering av utenlandsk arbeidskraft• Bistand til utnyttelse av utviklingsmuligheter innenfor EU (omtalt under strategi 4) <p>Bistanden vil gjennomføres i nært samarbeid med øvrig virkemiddelapparat, som Innovasjon Norge (IN) og NAV.</p>
Døråpning	<p>Fremveksten av den såkalte "multipolare verden" har gjort økonomiene i land som Kina, India, Sør-Korea og Brasil langt viktigere enn tidligere. Felles for mange av disse "nye" markedene er at de krever langsiktig bygging av relasjoner, ofte med startpunkt i døråpning gjennom politiske og administrative organer. Fylkeskommunen kan bidra til døråpning i prioriterte markeder for næringslivet i Vestfold, slik det er blitt gjort i Jiaxing-provinsen i Kina.</p>
Tilrettelegging for profilering	<p>Profilering av bedrifter og næringer skjer blant annet gjennom deltakelse på større arrangementer. Fylkeskommunen vil, i samarbeid med blant annet Østlandssamarbeidet, legge til rette for at bedrifter i Vestfold kan delta på slike arrangementer.</p>
Rekruttering	<p>Næringslivet blir i økende grad avhengig av internasjonal kompetanse og kapasitet. Tilgangen på etterspurt utenlandsk arbeidskraft vil over tid hvile på utvikling av sterke næringsklynger og attraktive lokalsamfunn. VFK kan primært bidra indirekte gjennom sine roller som regional utviklingsaktør og tjeneste tilbyder, blant annet gjennom videreføring av et internasjonalt skoletilbud.</p>

5.4 Utnytte utviklingsmuligheter innenfor EU

Tilfører midler til prioritert virksomhet	De ulike programmene innefor EU-samarbeidet gir muligheter for tilførsel av midler til utviklingstiltak. Disse mulighetene skal utnyttes aktivt, i samarbeid med andre aktører i fylket, Østlandssamarbeidet og andre samarbeidspartnere. Utgangspunktet for prosjektene vil fortsatt være behovene innenfor ulike deler av virksomheten i fylkeskommunen, i regi av fylkeskommunen, næringslivet, forskningsmiljøer og kommunene i Vestfold.
7. rammeprogram og Interreg-programmer	De viktigste programmene er 7. rammeprogram for forskning og utvikling og interreg-programmene. Det 7. rammeprogram gir store muligheter for finansiering av forskning og utvikling, i samspill med med regionale og nasjonale forskningsmidler. VFK har fra 2007 fått tilgang til et grenseregionalt Interreg-program, gjennom delprogrammet Kattogat-Skagerrak (KASK) og fellesprosjekter under Øresund-Kattogat-Skagerrak (ØKS) området.
Informasjon og veiledning	Terskelen for søknader og deltakelse i prosjekter under disse programmene oppleves som høy av mange aktører. VFKs viktigste rolle er å lette tilgangen til programmene for andre aktører i fylket. VFK vil bidra med oppdatert informasjon til aktuelle miljøer i Vestfold, veilede aktørene gjennom søkeprosessen, og bidra med ressurser i enkelte prosjekter.

5.5 Kunnskaper og holdninger i en globalisert verden

Tilrettelegge for møter mellom kulturer	Det flerkulturelle samfunn er kommet for å bli. Møtet mellom ulike kulturer – på ulike felt og ulikt nivå - representerer utfordringer og muligheter, og er framfor alt en kontinuerlig prosess som virker formende på felleskulturen. At kulturmøtene skjer på en grunnleggende gjensidig respektfull måte er viktig for å få til et samspill som identifiserer og griper mulighetene for samfunnsmessig vekst i bred forstand. Strategien er å understøtte Vestfold som et optimistisk og framtidsrettet fylke, preget av respekt for det kulturelle og kreative mangfoldet blant menneskene som bor her. Strategien skal rette seg mot sosiale situasjoner og arenaer der mellommenneskelige relasjoner utvikles og uttrykkes. En hovedarena er arbeidslivet.
Prosjekter for ungdom og borgerne generelt	Behovet for kunnskap, forståelse og toleranse overfor andre kulturer vil søkes møtt gjennom ulike prosjekter rettet mot ungdom spesielt, men også borgerne generelt. I videregående skoler skal fokus på internasjonalisering reflekteres i skolens virksomhetsplaner.
Helhetlig satsing på minst samme nivå	Fylkeskommunens aktivitet innenfor dette området skal videreføres på minst samme nivå som i dag. Samtidig skal engasjementet skje innenfor en helhetlig og målrettet satsing.

Vedlegg 1: Internasjonale arenaer, programmer og finansieringskilder

Vedlegget gir en oversikt over

- Arenaer
- EU-programmer som Norge har tilgang til gjennom EØS-avtalen
- Interregionale programmer under EUs strukturfond
- som Vestfold har tilgang til

Arenaer

ASSEMBLY OF EUROPEAN REGIONS (AER)

AER er Europas største regionale sammenslutning

Assembly of European Regions (AER) ble etablert i 1985 og en politisk interesseorganisasjon og en europeisk arena for regionale myndigheter i hele Europa. Organisasjonen består av 250 regioner fra 33 land, samt 14 interregionale sammenslutninger. Hovedsekretariatet ligger i Strasbourg/Frankrike.

Medlemskap i AER har vært en viktig pilar i det internasjonale samarbeidet gjennom Østlandssamarbeidet (ØS) – gjennom arbeidsdeling og gjensidig informasjonsutveksling og ved at de åtte fylkeskommunene i samarbeid har hatt det norske styrevervet i organisasjonen siden 1995. Fra 1.1 2008 er kun sju av de åtte fylkeskommunene i ØS medlem av AER. Oslo kommune er da trådt ut av organisasjonen.

AERs oppgaver og mål

AER er politisk talerør for regionenes interesser på internasjonalt og europeisk nivå. Til de viktigste oppgavene hører

- å støtte arbeidet med demokratibyggning på regionalt nivå
- å se til at prinsippet om subsidiaritet legges til grunn i løsningen av oppgaver/problemer. (Subsidiaritetsprinsippet går ut på at bestemmelser som hovedprinsipp skal tas på det politiske nivå som ligger nærmest de beslutningen gjelder)
- å styrke regionenes politiske rolle i utviklingen av Europa
- å støtte regionene i globaliseringsprosessen og i arbeidet med utvidelsen av EU
- å utvikle samarbeidet om tjenesteytingen til innbyggerne på tvers av regioner

Byrådet, som er AERs øverste politiske organ, har vedtatt å gjøre ungdom og likestilling til temaer som skal gjennomsyre alt arbeid i AER.

Organisering av AER

Generalforsamlingen er AERs øverste organ. Her kan alle medlemsregionene møte. Hver medlemsregion har en stemme uavhengig av størrelsen på regionen.

Byrådet (styret) består av valgte representanter fra medlemsregionene basert på land og befolkningen i medlemsregionene. (Norge har 1 medlemmer m/ vara i byrådet fra 01.01.2008). Byrådet har to fagutvalg ett for institusjonelle saker (som bl.a. tar opp viktige politikkområder og prosesser i EU som har betydning for regionene i AER) og ett for overvåking og evaluering (internkontroll). Disse utvalgene har møter i kant med byråmøtene.

I *Presidiet* sitter lederne for de 3 fagkomiteene og de to fagutvalgene under styret + presidenten og generalsekretæren. Presidiet er et arbeidsutvalg for byrået.

AER består av tre hovedkomiteer og flere underkomiteer.

Komité 1 - Økonomi og regional utvikling

Denne komiteen har fokus på økonomisk utvikling, energi, bærekraftig turisme, distriktpolitikk, miljø og reformer i EUs regionalpolitikk (Cohesion policy).

Komité 2 – sosialpolitikk og folkehelse

Denne komiteen har fokus på helse og sosial saker, demografi, ehelse, beredskapsplanlegging, likestilling og forebyggende arbeid (særlig med tanke på alkoholmisbruk).

Komité 3 - kultur, utdanning, ungdom, media og interregionale/-nasjonale relasjoner

Denne komiteen har fokus på politiske og finansielle rammebetingelser for områdene som komiteen har ansvar for (bl.a. kultur- og utdanningssektorenes rolle i forbindelse med tjenester i allmenn-hetens interesse (SGI) og GATS-avtalen). Videre er det fokus på kultur og turisme, kulturarv, kulturell- og språklig diversitet som verdi i regional utvikling og europeisk utvikling, ungt entreprenørskap, utveklingsordninger for ungdom, rammer for utdanning og opplæring, media og informasjonsteknologi, oppfølging av ungdomsnettverket (AER Youth Team og AER Youth Ambassador programme) samt interregionalt- og internasjonalt samarbeid særlig rettet mot sør-øst Europa og Middelhavsregionen.

Det praktiske arbeidet for å nå målene i AER gjøres i komiteene og underkomiteene. Hver komité har et arbeidsprogram som vedtas av generalforsamlingen.

AER Youth Team

AERs første Youth Team ble demokratisk valgt blant, og av ungdommene i ungdomssommerskolen i Mostar/BiH i 2005 for perioden 2005-2007. Høsten 2005 valgte det nye Youth Team selv en flat organisasjonsstruktur med en koordinator (Eva Almhjell, Vestfold fylkeskommune, N), og de laget og vedtok et arbeidsprogram for 2006, hvor man knyttet arbeidet for å fremme ungdomsinteresser til det arbeidet som de fagpolitiske komiteene i AER arbeidet med: Politiske deltakelse og innflytelse, regional utvikling, helse og kulturutvikling for og med unge ("Nothing about us without us!"). Supplerende medlemmer ble valgt inn i 2006.

<http://www.a-e-r.org>

CONFERENCE OF PERIPHERAL AND MARITIME REGIONS (CPMR)

Konferansen av perifere og maritime regioner i Europa er en Pan-Europeisk organisasjon med hovedsete i Rennes i Frankrike. CPMR består av 150 medlemsregioner fra 28 land som til sammen representerer mer enn 190 mill innbyggere. Målet er å jobbe sammen for å sikre at EUs institusjoner og de nasjonale regjeringene tar hensyn til og lytter til regionenes interesser og synspunkt. CPMR er delt inn i 6 geografiske kommisjoner hvorav Nordsjøkommisjonen (NSC) er den ene – og den med sterkest kobling til Norge. President i NSC fylkesordfører Gunn Marit Helgesen, Telemark er første visepresident i CPMR (presidentens stedfortreder). President er for tiden Claudio Martini fra regionen Toscana i Italia. CPMRs øverste organ er generalforsamlingen som finner sted årlig i september. I tillegg har organisasjonen en president, en første visepresident og noen visepresidenter og et styre (Political Bureau).

CPMR er en sentral og anerkjent lobbyorganisasjon for regionale interesser i Europa overfor EUs institusjoner spesielt, men også rettet mot nasjonale myndigheter og andre. 14 norske fylkeskommuner er medlemmer i CPMR. 4 av de åtte fylkeskommunene i Østlands- samarbeidet er medlemmer – Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold.

CPMR har følgende fokusområder (jfr. strategiplan for perioden 2005 – 2009):

- Følge arbeidet med EU's regionalpolitikk 2007 - 2013 og budsjettarbeidet i EU til det er avsluttet samt implementeringen av politikk og program (EU Cohesion Policy, statsstøtte regelverket og tjenester i allmennhetens interesser (SGI)).
- Sikre full regional deltakelse på alle politikkområder i EU som har en territoriell innvirkning (transport, forskning og innovasjon, energi, sysselsetting og opplæring, EU's fiskeripolitikk (CFP)).
- Maritim politikk – markedsføre og fremme "Europe of the Sea", maritime sikkerhet og integrert kystsoneplanlegging (ICZM)
- Følge arbeidet med EU's regionalpolitikk etter 2013 og bidra med innspill og påvirkning på vegne av regionalt nivå i Europa
- Globalt samarbeid mellom regioner (samarbeid med UNDP – FNs utviklingsprogram)
- Fremme "good governance" der regionale myndigheter har en viktig rolle på linje med nasjonalstaten og EU (herunder fokus på EU's arbeid med en reformtraktat).

Nye områder er landbruk (CAP), turisme og ulovlig innvandring.

I tillegg til de 6 geografiske kommisjonene har CPMR fire tverrgående faggrupper med fokus på forskning, energi, transport og fiskeri.

<http://www.cpmr.org>

NORTH SEA COMMISSION (NSC)

Nordsjøkommisjonen (NSC) er et politisk samarbeid mellom regionale myndigheter rundt Nordsjøen. Medlemsregionene kommer fra 8 land – Skottland, England, Belgia, Nederland, Tyskland, Danmark, Sverige og Norge.. NSC ble stiftet i 1989 er en av 6 geografiske kommisjoner under CPMR (Conference of Peripheral and Maritime Regions) paraplyen. NSC har 34 betalende medlemmer på vegne av 74 regionale myndigheter.

Nordsjøkommisjonen ble stiftet for å fremme og utvikle partnerskap mellom regioner i Nordsjøområdet. Dette målet er fortsatt styrende, men organisasjonen får stadig mer politisk oppmerksomhet på grunn av arbeidet med INTERREG's Nordsjøprogram, regionale europeiske politiske målsetninger og arbeidet i forbindelse med Nordsjøministerkonferanser. NSC uttaler seg og gir innspill til EU meldinger (Green Papers and White papers) med relevans for Nordsjøområdet.

NSC's visjon er å delta aktivt i en felles fremtid for Nordsjøområdet - en fremtid i et polysentrisk Europa bygget på prinsippene om bærekraftig utvikling, der alle kan ta del av det sosiale fremskritt og økonomiskvekst; hvor naturressurser og kultur arven er beskyttet og hvor by- og land områdene jobber sammen.

NSCs øverste organ er Generalforsamlingen, som gjennomføres hvert år i midten av juni på omgang mellom landene rundt Nordsjøen. Ellers består NSC av en President, to visepresidenter og en "Executive Committee" (styre), som har en representant fra hver av de 8 landene. Norge har hatt presidentskapet i NSC siden 2004 ved fylkesordfører i Telemark Gunn Marit Helgesen. Sekretariatet for NSC ligger i Telemark fylkeskommune og ledes av Lars Haukvik. Presidenten har et eget arbeidsutvalg (Strategic Committee) som består av presidenten, de to visepresidentene samt en av styrets medlemmer med ansvar for koblingen til Østersjøkommisjonen.

Følgende innsatsområder er i fokus i Nordsjøkommisjonens arbeid:

- Maritime politikk
- Bærekraftig utvikling med spesielt fokus på energi og på lokal matproduksjon/ mattradisjoner
- Oppfølging av Lisboa agendaen – fokus på vekst og arbeidsplasser (Trollhättan deklarasjonen)

I tillegg har NSC fokus på arbeidet i de ulike faste temagruppene. Gruppene utarbeider egne aktivitetsprogram som vedtas av styret og godkjennes av generalforsamlingen.

NSC har 5 faste temagrupper som utfører mye av arbeidet innen NSC. Disse gruppene jobber med saker som er relevante for næring, samferdsel, fiskeri, kultur og turisme, miljø, utdanning og forskning. Medlemskap i disse gruppene er åpent for alle medlemsregionene og tilbyr medlemmer en unik mulighet til tilgang til eksempler på 'best practice', erfaringsutveksling, finne partnere til samarbeidsprosjekter og få innflytelse på hvordan Nordsjøområdet styres ved å gi kommentarer til nasjonale og EUs meldinger og ved å delta i lobbyvirksomhet. Hver gruppe har en leder og to nestledere fra politisk nivå. Øvrige medlemmer er en blanding av politikere og fagpersoner. Hver gruppe har også en rådgiver som er en del av den adm strukturen i NSC sammen med sekretariatet. Leder og rådgiver har møte og talerett i styret.

NSCs temagrupper er som følger:

- Transportgruppa
- Kultur og turisme gruppa
- Gruppa for maritime ressurser
- Gruppa for bærekraftig utvikling
- Innovasjon og utdanningsgruppa

Temagruppene arrangerer regelmessig konferanser og seminarer for medlemsregionene.

NSC samarbeider nært med Interreg-programmet for Nordsjø-regionen. Interreg Nordsjø-programmet arrangerer sin årlige konferanse sammen med NSC generalforsamling. Tema-gruppene i NSC forsøker også å stimulere til prosjekt som kan finansieres over Interreg.

Nordsjøkommisjonens president sitter automatisk i styret i moderorganisasjonen CPMR og alle medlemmer i NSC må være medlemmer også i CPMR.

<http://www.northsea.org>

BALTIC SEA STATES SUBREGIONAL CO-OPERATION (BSSSC)

BSSSC er en politisk organisasjon der alle regioner (fylker, amt, län, delstater, regioner osv) i Østersjø-området har mulighet til å delta. Det vil si rundt 140 regionale myndigheter i Norge, Danmark, Sverige, Finland, Polen, Estland, Latvia, Litauen, Russland og Tyskland. BSSSC har nær kontakt til Østersjørådet, som er den nasjonale samarbeidsorganisasjonen (bestående av landenes utenriksministere). Årskonferansen for BSSSC er den viktigste møteplassen for regionale representanter (politiske og administrative) rundt Østersjøen. Konferansen har normalt 300-350 deltakere fra de ti landene.

BSSSC ble etablert i 1993 i Stavanger etter initiativ fra bl.a. den norske utenriksminister på det tidspunkt og Rogaland fylkeskommune. Organisasjonen skal ivareta regionenes interesser overfor nasjonale myndigheter i de ulike landene og overfor EU-systemet. For perioden 2006 – 2008 har

Norge formannskapet i BSSSC v/Østlandssamarbeidet (Arne Øren, Østfold). Sekretariatet er for tiden i Østlandssamarbeidet – lokalisert til Oslo og Lillehammer. Hovedfokus i perioden 2006 – 2008 er rettet mot:

- Transport og infrastruktur (bedre tilgjengelighet mellom landene – på vei, jernbane, fly, båt/ferge, offentlig transport – for passasjerer og varer)
- Maritim politikk (næringsutvikling, sjøsikkerhet, kystsoneplanlegging, turisme osv.)
- Bærekraftig utvikling – herunder miljøsituasjonen i Østersjøen, bærekraftig energi og klima og folkehelse og livskvalitet
- Sivil sikkerhet med fokus på menneskehandel (trafficking in human beings)
- Nordlig dimensjon og samarbeid med Russland
- Ungdomsmedvirkning (perspektiv) skal være et gjennomgående tema i alle innsatsområdene.

Østlandssamarbeidet har vært aktive i BSSSC siden starten i 1993 og de åtte fylkeskommunene var vertskap for den 10 årskonferansen, som ble arrangert på Lillehammer i oktober 2002 med 350 deltakere. Det var første gang at ungdomsdeltakelse ble fokusert, og et nettverk av adm. representanter som arbeider med ungdom på fylkeskommunalt nivå ble opprettet.

Organisasjonen består i tillegg til årskonferansen av:

- Et styre med to representanter fra hver av de ti landene – totalt 20 personer
- En styreformann som velges for to år av gangen
- Et sekretariat som følger styreformannen
- Ad hoc arbeidsgrupper for utvalgte områder
- Rapportører – for utvalgte områder
- Et ungdomsnettverk
- Nasjonale plattformer – Østlandssamarbeidet utgjør den norske plattformen
- Nasjonale kontaktpunkt (utgjør et administrativt nettverk)
- Brussel antenne – for tiden Günther Schulz som sitter på Osloregionens Europakontor

Mer informasjon på www.bsssc.com

BSSSC har for tiden følgende ad hoc arbeidsgrupper – etter tema:

Maritim politikk og Ungdomspolitik

Ad hoc grupper for energi og klima og folkehelse er under etablering.

BSSSC er ikke en medlemsorganisasjon som betales kontingent til, men et politisk nettverk av regionale representanter som ønsker å påvirke utviklingen for innbyggerne i Østersjøregionen. Alle kostnader knyttet til arbeidet dekkes av den enkelte region selv. Kostnader knyttet til sekretariatet dekkes av den region som har formannskapet. Kostnader ved møter dekkes til dels av den region som er vertskap for møtet og til dels av deltakerne selv. Årskonferansen har en konferanseavgift som hjelper vertskapet å dekke kostnader knyttet til gjennomføring av konferansen. Grunnen til at BSSSC ikke ønsker å ha en mer formell organisasjonsform er at den skal være åpen for alle – ”fattige” og ”rike” regioner.

BSSSCs satsing på ungdomspolitik

BSSSC har som ett av sine fokusområder valgt ungdomspolitik og ønsker medvirkning fra ungdom i organisasjonens arbeid. Ungdomsseminarene i Østlandssamarbeidet er med på å gi innspill til organisering av ungdomsarbeidet i BSSSC.

Det er opprettet en ad hoc arbeidsgruppe for ungdomspolitik som består av administrative representanter i regionene med ansvar for samarbeid med ungdom. I tillegg til ad hoc gruppa er det etablert et ungdomsnettverk. Dette består av en representant fra hvert av landene (to fra Russland) og disse skal igjen ha kontakt med ungdomsrepresentanter i sitt eget land (et virtuelt nettverk som møtes to ganger pr. år – på norsk side innenfor rammen av Østlandssamarbeidet). Ungdomsnettverket skal velge to representanter til styret. Ad hoc arbeidsgruppa for ungdomspolitik og ungdomsnettverket jobber tett sammen.

BSSSC har fått midler gjennom EUs ungdomsprogram ”Youth in Action” til et demokrati-prosjekt.

COMMON COMMISSION SCHLESWIG-HOLSTEIN

Alle de åtte fylkeskommunene i Østlandssamarbeidet har en felles samarbeidsavtale med Schleswig-Holstein underskrevet på politisk nivå i Kiel i mai 1998.

Både Schleswig-Holstein og Østlandssamarbeidet ligger i skjæringspunktet mellom Nordsjøen og Østersjøen. Begge parter er aktive i BSSSC og i NSC.

Den norske regjeringens Tysklandsstrategi er et viktig dokument for organet. Utgangspunktet er gjensidig nytte for ØS og for nasjonale myndigheter.

Samarbeidet styres med Common Commission som det øverste organ, med fire deltakere fra hvert land. Arbeidet koordineres administrativt gjennom Østlandssamarbeidets sekretariat og Europa-avdelingen i Schleswig-Holstein

<http://www.ostsam.no>

NORDISK TRANSPORTPOLITISK NETTVERK (NTN)

Nordisk Transportpolitisk Nettverk (NTN) er et fagpolitisk nettverk, med syv norske fylkeskommuner og de tre Jyllandsregionene som deltakere. Gøteborgsregionen var opprinnelig med i interregsamarbeidet, men er ikke aktive i nettverket. Nettverket arbeider med et bredt perspektiv innenfor samferdselsplanlegging og regional utvikling, med hovedvekt på kompetanseheving.

EDGE COUNTIES NETWORK (ECN)

Edge Counties Network ble etablert i 2005. Dette er et nettverk for regioner som ligger i utkanten av storbyer, og som har en regional flyplass. Samarbeidsområdene er turisme, kultur og næringsliv.

Utteksling av kompetanse og erfaring skal bidra til en positiv utvikling for medlemsregionene. Foruten Vestfold er Girona ved Barcelona, Sörmland ved Stockholm, Bergamo ved Milano, Hahn-regionene ved Frankfurt/Mannheim medlemmer.

ECN-medlemmene med unntak av Vestfold arbeider nå med en Interreg C-søknad rettet mot små og mellomstore bedrifter i deltakerregionene.

<http://www.edgecounties.org>

EU-programmer som Norge har tilgang til gjennom EØS-avtalen

RAMMEPROGRAMMET FOR KONKURRANSEEVNE OG INNOVASJON (CIP)

Dette programmet består av tre delprogrammer: 1) Entreprenørskap- og innovasjonsprogrammet (EIP- Entrepreneurship and Innovation Programme), 2) Informasjonsteknologi programmet (ICT – Policy Support), og 3) Intelligent Energi Europa (IEE – Intelligent Energy Europe). Samlet budsjett er 3.621 millioner euro for perioden 2007-2013

1) Entreprenørskap- og innovasjonsprogrammet

Entreprenørskap- og innovasjonsprogrammet er i hovedsak rettet mot små- og mellomstore bedrifter (SMB) og har miljøinnovasjon som overordnet prioritet. Det skyldes at hovedandelen av europeiske bedrifter består SMBer og at EU ønsker å bidra til en miljøvennlig utvikling av disse. Programmet har følgende prioriteringer:

- 1) Kapitaltilgang for SMBer
- 2) Styrke entreprenørskap og innovasjonskapasiteten i SMBer
- 3) Miljøinnovasjon
- 4) Bedre rammebetingelser for entreprenørskap og innovasjon.

Programmet omfatter Entreprise Europe som gir råd og veiledning til bedrifter og er Kommisjonens bindeledd og kontaktnett til europeiske bedrifter. Nasjonalt kontaktpunkt er Innovasjon Norge.

Hvem kan søke?

EU 27 og EØS-landene (Norge, Lichtenstein og Island), og tredje land som har undertegnet samarbeidsavtale. Under prioriteringen kapitaltilgang og for deler av miljøinnovasjonsdelen er det ikke slik at bedrifter kan søke direkte til Kommisjonen om støtte, men dette må gjøres ved at det opprettes offentlige og/eller private investeringsfond eller andre finansielle mellomledd.

Budsjett

2.17 milliarder euro (overkant av 17 milliarder nok) for perioden 2007-2013.

2) Informasjonsteknologiprogrammet

Informasjonsteknologiprogrammet er EUs støtteprogram for utvikling og opptak av elektroniske tjenester. Programmet har følgende prioriteringer:

- 1) Utvikle det europeiske informasjonssamfunnet
- 2) Styrke det indre marked for IKT produkter og tjenester
- 3) Øke innovasjonskapasiteten
- 4) Utvikling av elektroniske offentlig løsninger og tjenester.

Hvem kan søke?

Programmet er hovedsakelig rettet mot offentlige aktører i EU 27 og EØS-landene (Norge, Lichtenstein og Island), og tredje land som har undertegnet samarbeidsavtale. Minimum 6 partnere fra ulike medlemsland og deltakende tredjeland. Det gis ikke støtte til utvikling av ny

teknologi, men til studier og pilotprosjekter hvor allerede eksisterende teknologier prøves ut. Informasjonsspredning og erfaringsutveksling på tvers av landegrensene er også prioritert.

Budsjett

730 millioner euro for perioden 2007-2013.

3) Intelligent Energi Europa

Intelligent Energi Europa er EUs program for å øke energieffektiviseringstiltak og mer bruk av alternativ og fornybar energi i Europa. Programmet har tre prioriterte områder:

- 1) SAVE fokuserer på energi effektivisering i bygninger, energieffektivisering i industrien, energieffektive produkter.
- 2) ALTENER fokuserer på fornybar elektrisitet, fornybar varme- og kjølingssystemer, og biodrivstoff.
- 3) STEER fokuserer på energieffektiv transport, forurensingsfrie kjøretøy og bruk av alternativ drivstoff, samt styrking og involvering av lokale aktører.

I tillegg følger følgende initiativ mulig: Etablering av lokale/regionale energibyråder, nettverk for lokal handling, bioenergitiltak (med offentlig/privat samarbeid) og utdanningstiltak.

Hvem kan søke?

Offentlige og private aktører/organisasjoner i EU 27, EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island) og Kroatia. Kun en utlysning per år. Min. 3 partnere fra forskjellige EU-medlemsland med unntak av søknad til opprettelsen av lokale/regionale energibyråder.

Budsjett

45 millioner euro for 2008 utlysningen, 730 millioner euro for perioden 2007-2013

MARCO POLO II

Marco Polo programmet har som mål å minske og/eller skifte den økende godstransporten (ikke passasjertrafikk) bort fra Europas veier over til andre former for transport.

Programmet har følgende prioriteringer:

- 1) Model Shift Action - oppstart eller utvikling av eksisterende virksomheter.
- 2) Catalyst Action - overkomme tvangspunkter/flaskehals i transportsektoren
- 3) Common Learning Actions – bedre arbeidsmetoder og utveksling av god praksis mellom aktører i transportmarkedet.
- 4) Motorways of the Seas - godstransporten blir flyttet fra veiene over til sjø eller en kombinasjon av f.eks sjø- og togtransport.
- 5) Traffic avoidance actions - nye løsninger i produksjons- og logistikkjeden slik at godstransporten på vei minskes eller bortfaller.

Hvem kan søke?

Programmet er rettet mot både offentlige og private aktører i EU 27 og EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island). Programmet har årlige utlysninger. For å få støtte til et Marco Polo prosjekt må man kunne vise til at et visst antall tonn godsfrakt unngås eller skiftes fra vei til en annen transportform (innenlands vannveier, hav, eller jernbane) som følge av prosjektet. Dette gjelder ikke for prioriteringen Common Learning Actions.

Budsjett

450 millioner euro for perioden 2007 - 2013

KULTUR 2007

Hensikten med EUs kulturprogram er å bidra til et felles europeisk kulturområde gjennom å utvikle samarbeid mellom kunstnere, kulturaktører og kulturinstitusjoner i landene som deltar i programmet. De to viktigste målene er å bevare og fremme det europeiske mangfoldet, og å bidra til å gjøre det mer tilgjengelig for alle.

Programmet har tre hovedprioriteringer:

- 1) Transnasjonal mobilitet for kulturaktører
- 2) Transnasjonal spredning av kunst og kulturuttrykk
- 3) Interkulturell dialog

Relevante prosjektemner er språk, litteratur, scenekunst, musikk, billedkunst, arkitektur, kulturlandskap og kunsthåndverk.

Hvem kan søke?

EU 27 og EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island). Det er flere utlysninger per år rettet mot de ulike prioriteringene i programmet.

Budsjett

400 millioner euro for perioden 2007-2103

MEDIA 2007

Mediaprogrammet er rettet mot den audiovisuelle sektoren. Programmet fokuserer ikke på selve produksjonsfasen, men knyttes heller til planlegging, distribusjon og markedsføring.

Programmet har følgende prioriteringer:

- 1) Etterutdanningstilskudd
- 2) Utviklingsstøtte til film-, fjernsyns- og multimediasprosjekter
- 3) Distribusjon av produksjoner
- 4) Tilskudd til festivaler og markeder
- 5) Tilskudd til merutgifter ved finansiering av fjernsynsdrama, kino og animasjon
- 6) Støtte til større nyskapende samarbeidsprosjekter

Hvem kan søke?

Programmet henvender seg til produsenter, distributører, utdanningsinstitusjoner, festivaler, markedsførere, salgsagenter, teknologileverandører og ulike typer innholdsleverandører i EU 27 og EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island). Flere utlysninger per år.

Budsjett

755 millioner euro for perioden 2007-2013.

URBACT II

URBACT er et nettverksprogram for byer for læring og utveksling av erfaringer. Programmet skal bidra til at deltakerne utarbeider strategier for byutvikling som iverksettes lokalt eller regionalt. Programmet har to prioriterte innsatsområder:

- 1) Byer som motor for økonomisk vekst og sysselsetting - hvor man kan få støtte til nettverk knyttet til entreprenørskap, innovasjon, IKT, FoU og sysselsetting.
- 2) Attraktive byer – støtte til nettverk knyttet til sosial integrasjon, offentlig tjenestetilbud, transport, byplanlegging, miljø og styringsspørsmål.

Aktuelle prosjekter og aktiviteter er å etablere tematiske nettverk og arbeidsgrupper, fremme videre bruk av erfaringer fra utveksling, overføre gode erfaringer fra noen byer til et større antall byer, og også generell informasjon og spredning av resultater.

Hvem kan søke?

Byer, regioner, nasjonale myndigheter og FoU-institusjoner i EU 27, Norge og Sveits. Kun to utlysninger i perioden 2007-2013. Gjenværende utlysning kommer i 2010. Tematiske nettverk krever 8-12 partnere (maks. støtte 710 000 euro per prosjekt), mens opprettelsen av arbeidsgruppe prosjekter 6-8 partnere (maks. støtte 300 000 euro per prosjekt). Norske partnere kan få opptil 50 % prosjektstøtte. Åpent for partnere fra tredjeland som dekker kostnadene selv.

Budsjett

68.7 millioner euro for perioden 2007-2013.

SIVILT BEREDSKAP

Dette er EUs handlingsprogram for sivil beredskap og EUs samordningsmekanisme for sivil krisehåndtering. Programmet omfatter dermed både forebyggende tiltak og operativ hjelp, og skal håndtere natur- og menneskeskapt kriser som for eksempel oversvømmelse, jordskjelv, skogbrann og eksplosjon. Handlingsprogrammet støtter erfarings- og informasjonsutveksling og forebyggende tiltak på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå som for eksempel øvelser og prosjekter. Samordningsmekanismen er EUs operative verktøy for håndtering av kriser og støtter bistand mellom medlemslandene og til tredjeland ved hjelp av en ressursdatabase, et døgnbemannet krisekoordineringssenter (MIC,) og et krisekommunikasjonssystem (CECIS).

Hvem kan søke?

Offentlige institusjoner, offentlig administrasjon, forsknings- og utdanningsinstitusjoner, internasjonale organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner og kommersielle firma i EU 27 og EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island).

Budsjett

Handlingsprogrammet: 189.8 millioner euro for perioden 2007-2013

7. RAMMEPROGRAM FOR FORSKNING OG UTVIKLING (FP7)

Det 7. rammeprogram er EUs viktigste finansielle redskap for å støtte forskning og utviklingsaktiviteter i Europa og dermed styrke "The European Research Area" (ERA). De to viktigste strategiske målsettingene er å styrke forskning og teknologibasen i Europeisk industri og å utvikle industriens internasjonale konkurransekraft. Målsettingene er inndelt i 4 hovedkategorier/programmer:

- 1) Samarbeid
- 2) Ideer
- 3) Mennesker
- 4) Kapasitet.

I tillegg omfatter programmet et felles forskningssenter – Joint Research Center.

Samarbeidsprogrammet er det største og er igjen delt inn i 10 tematiske områder: Helse, mat og landbruk, IKT, nanoteknologi, energi, miljø, transport, samfunnsvitenskap, Romfartsvirksomhet, og sikkerhet. Støtte gis til kvalitetsforskning som bidrar til å løse Europas utfordringer, med bærekraftig utvikling som et overordnet mål.

Målsettingen med ideeprogrammet er å få tilbake kvaliteten og kreativiteten i Europeisk forskning, og ideer vil her bli testet og gjennomført ved hjelp av "the European Research Council". Menneskeprogrammet støtter forskermobiltet og karriereutvikling, og kapasitetsprogrammet støtter kapasitetsfremmende aktiviteter slik som forskningsinfrastruktur, kunnskapsregioner, klynger og forskning for små og mellomstore bedrifter. Nasjonalt kontaktpunkt er Forskningsrådet.

Hvem kan søke?

Forskere, forskningsinstitusjoner og institutter, universiteter, bedrifter og nasjonale eller internasjonale organisasjoner i hele verden kan delta i programmet, men EU 27, søkerlandene, EØS-landene (Norge, Liechtenstein og Island), Sveits og Israel får mer støtte enn andre land.

Budsjett

Det totale budsjettet er 50,521 milliarder euro for perioden 2007-2013

Norges bidrar med ca 8,9 mrd. kroner, eller i gjennomsnitt 1,28 mrd. kroner per år. Bidraget regnes ut etter en andel av BNP.

DAPHNE III

Daphneprogrammets målsettinger er å forhindre og forebygge vold mot barn, ungdom og kvinner, og støtte ofre for vold, seksuell utnyttning og menneskehandel. Programmets fremste målgrupper er pedagogisk personal, sosialarbeidere, politiet, myndigheter, helsepersonell, domstolspersonal, ikke-statlige organisasjoner, og religiøse samfunn.

Hvem kan søke?

Programmet er åpent for søkere i både privat og offentlig sektor, kommuner, universiteter og forskningsmiljøer i EU og EØS-landene. De aktuelle søkerlandene og landene på vest-Balkan er

invitert til å delta i programmet. Daphne har en til to utlysninger i året, som oftest i første halvdel av året.

Budsjett

Det totale budsjettet for programperioden er 117 millioner €

LIVSLANG LÆRING

EUs program for livslang læring består av de 4 sektorprogrammene:

- 1) Comenius for barnehage, grunnskole, videregående skole og lærerutdanning
- 2) Erasmus for høyere utdanning
- 3) Grundtvig for voksenopplæring
- 4) Leonardo da Vinci for yrkesopplæring og praksis

Et tverrsektorielt og tematisk organisert program skal støtte prosjekt som favner om flere av sektorene i utdanningsløpet. I tillegg finnes programmet Jean Monnet, som støtter europeiske institusjoner.

Hvem kan søke?

Programmet er åpne for offentlige og private aktører som organisasjoner og utdanningsinstitusjoner. Det finnes flere søknadsfrister i året for de ulike programmene.

Budsjett

I perioden 2007 til 2013 er budsjettet nærmere 7 milliarder €

AKTIV UNGDOM

Aktiv ungdom er EUs ungdomsprogram for ikke-formell lærling. Aktiv ungdom er en videreføring av det foregående programmet "Ung i Europa". Aktiv ungdom gir unge mennesker anledning til å tilegne seg nye kunnskaper og ferdigheter ved å ta ansvar og skape egne prosjekter.

Målgrupper for programmet er ungdom mellom 13-30 år og de som jobber med ungdom. Formålet er å styrke ungdoms aktive medborgerskap, deltagelse og samfunnsengasjement; styrke ungdoms internasjonale forståelse, toleranse og solidaritet; og å styrke ungdomsarbeidet i Europa og bidra til økt europeisk samarbeid på ungdomsfeltet. Ungdom med spesielle utfordringer er en prioritert gruppe i Aktiv ungdom.

Budsjett

I perioden 2007 til 2013 er programmet bevilget 885 millioner euro.

HELSE

Helseprogrammet er en videreføring av EUs folkehelseprogram. Programmet har fokus på områdene helseberedskap, helsefremmende arbeid (inkludert reduksjon av sosiale

helseforskjeller) og helseopplysning. Disse områdene omfatter å beskytte borgerne mot helsetrusler, bedre deres helsesikkerhet, og bidra til en sunnere livsstil for Europas borgere. Aktiviteter som utveksling av kunnskap og "best practice", samt analysere og spre helseinformasjon er prioritert i programmet. Gjennom prosjektene etableres det faglige nettverk av eksperter i Europa. Driften av programmet er lagt til et eget byrå; Executive Agency for Health and Consumers (EAHC).

Hvem kan søke?

Offentlige og private aktører i EU-landene og EØS-landene. Helseprogrammet har en søknadsfrist i året.

Budsjett

321,5 millioner €euro for perioden 2008-2013

NARKOTIKAFOREBYGGING OG INFORMASJON

Målet med narkotikaprogrammet er å forebygge og redusere avhengighet og skadevirkninger ved bruk av narkotiske stoffer, og det fokuseres på både de helsemessige og sosiale problemene som narkotikabruk fører med seg. Programmet vil blant annet gi støtte til innsamling og spredning av data, statistikk og forskning, opinionsundersøkelser, utarbeidelse av indikatorer og felles metodevalg knyttet til forebygging og reduksjon av avhengighet og skadevirkninger. Programmet skal bidra til å utvikle en politikk som i særdeleshet legger vekt på å beskytte folkehelsen, og det er lagt til grunn at det utvikles europeiske nettverk på tvers av faggrensene.

Hvem kan søke?

EU- og EØS-landene, søkerlandene og landene på vest-Balkan. Målgruppene alle sammenslutninger/miljøer, som direkte eller indirekte er engasjert i narkotikaproblematikken som undervisningspersonell, sosialarbeidere, nasjonale og lokale myndigheter, helsepersonell, juridisk personell, frivillige organisasjoner, fagforeninger og religiøse samfunn.

Budsjett

Narkotikaprogrammet er del av et større program, "Fundamental Rights and Justice", og i perioden 2007-2013 er det totale budsjettet for programmet 21 millioner euro.

PROGRESS

PROGRESS står for "Programme for Employment and Social Solidarity", og hensikten er å støtte EUs politikk og fremme tiltak innenfor arbeidslivet og det sosialpolitiske området. Programmet er delt inn i fem områder:

- 1) Sysselsetting
- 2) Sosial beskyttelse og inkludering
- 3) Arbeidsforhold
- 4) Mangfold og bekjempelse av diskriminering
- 5) Likestilling

I tillegg inkluderer PROGRESS en del aktiviteter på arbeidsmiljø- og trygdeområdet. Programmet finansierer aktiviteter som å styrke kunnskap og forståelse på programområdene,

fremmenettverksbygging, gjensidig læring og spredning av god praksis på europeisk nivå, - og å støtte og overvåke gjennomføringen av EUs lovgivning og politiske mål.

Hvem kan søke?

EUs 27 medlemsland og EØS-landene kan delta i aktivitetene innen PROGRESS. I tillegg har noen andre land knyttet seg opp mot programmet gjennom egne avtaler. Utlysningene av prosjekter skjer løpende, med hovedvekten av utlysningene i løpet av første halvår.

Budsjett

Det totale budsjettet er 628, 8 millioner euro

EUS FORBRUKERPROGRAM

EUs forbrukerprogram skal beskytte konsumentenes rettigheter i det indre marked og skape en god europeisk forbrukerpolitikk. Konsumentene skal komme bedre til orde gjennom representasjon i viktige fora og i konsultasjonsrunder. Økt samarbeid om lovgivning, informasjon og opplæring skal gi mer effektiv håndheving av forbrukerrettigheter over landegrensene. Programmet har fire hovedmålsettinger:

- 1) Bidra til å øke forståelsen for forbrukere og markedets behov
- 2) Å sikre bedre forbrukerbeskyttelse gjennom bedre lover og at bidra til en økt deltagelse av ikke-statlige organisasjoner og andre berørte aktører fra det sivile samfunn.
- 3) Få til bedre tilpasning av gjellende lover og bedre overvåking
- 4) Forbruker bevissthet.

Hvem kan søke?

Nasjonale, regionale og lokale myndigheter, offentlige og private organisasjoner (non-profit) i EU- og EØS-landene kan delta i programmet.

Budsjett

Det totale budsjettet for programperioden er 157 millioner euro.

Interregionale programmer under EUs strukturfond som Vestfold har tilgang til

DET GRENSEREGIONALE INTERREG A-PROGRAMMET FOR ØRESUND-KATTEGAT-SKAGERRAK

Fylkeskommunene på Østlandet har siden 1996 deltatt i ulike Interreg-program, særlig de fylkene som har kunnet delta i det grenseregionale Sverige – Norge programmet, som Vestfold ikke har hatt tilgang til.

Men i den nye programperioden (2007-2013 (i realiteten til 2015) har Vestfold fylkeskommune også tilgang til et grenseregionalt program:
Nytt for perioden er at samarbeid mellom regioner som ligger langs en nasjonsgrense i et havområde også kan regnes som grenseregionalt samarbeid. Dermed er Øresund-Kattegat-Skagerrak definert som grenseregionalt samarbeidsområde.

Vi er med i delprogrammet for Kattegat-Skagerrak (KASK), som omfatter de 8 norske fylkene rundt Oslofjorden, samt Västra Götaland og Halland i Sverige og Midtjylland og Nordjylland i Danmark.

Vestfold har også tilgang til fellesprosjekter for Øresund-Kattegat-Skagerrak (ØKS) området.

Programmet har tre prioriteringer.

Prioritet 1: Fremme bærekraftig økonomisk vekst

Prioritet 2: Binde regionene sammen

Prioritet 3: Fremme hverdagsintegrasjon

Disse prioriteringene åpner for et stort spekter av fagområder
Eksempelvis er programmet en god plattform for prosjekter innen forskjellige maritime tema, knyttet til havner og transport, miljø og kystsoner. Prosjekter innen områder som kultur og folkehelse vil kunne forankres i programmet. Prosjekter rettet mot næringsutvikling og innovasjon vil finne dekning i programforslaget.

Fylkeskommuner, kommuner, regionale statlige myndigheter, høgskolene, organisasjoner og bransjeorganisasjoner – gjerne flere i samarbeid - vil kunne søke om prosjektmidler sammen med en dansk og/eller svensk partner.

De programdelene som er aktuelle for Norge bevilges 500 millioner norske kroner.

Prosjektdeltakerne forutsettes å bidra med et tilsvarende beløp, slik at samlet finansiering for disse programdelene blir 1 milliard norske kroner for inneværende programperiode.

DE TRANSNASJONALE B-PROGRAMMENE FOR NORDSJØEN OG ØSTERSJØEN

B-programmene handler om regionalt samarbeid, det vil si samarbeid mellom store, transnasjonale regioner som har geografisk nærhet til hverandre, og som møter felles utfordringer. Prioriterte innsatsområder for B-programmene er blant annet økt konkurransekraft og bærekraftig forvaltning av ressursene, særlig marine ressurser. I denne sammenheng defineres Vestfold som del av så vel Nordsjøregionen som Østersjøregionen.

DET TEMATISKE C-PROGRAMMET FOR HELE EUROPA

Formålet er at regionene skal utveksle erfaringer og overføre "god praksis". I Interreg IV C sammenheng er "god praksis" definert som metoder, prosesser og prosjekter innen programmets tematiske områder som har overføringsverdi til andre regioner.

Programmets to hovedprioriteringer er Innovasjon og kunnskapsøkonomi, samt Miljø og risikoforebygging.

Innovasjon og kunnskapsøkonomi

Prioritet 1 er innrettet mot de tematiske områdene innovasjon, forskning og teknologisk utvikling, entreprenørskap og SMB, informasjonssamfunnet og sysselsetting, humankapital og utdanning.

Miljø og risikoforebygging

Under prioritet 2 behandles tema som naturkatastrofer og teknologiskapte problemer. I tillegg legges det vekt på forvaltning av vannressurser, avfallshåndtering, biologisk mangfold og forvaltning av naturressurser, energi og bærekraftig transport samt kulturarv og kulturlandskap.

<http://www.interreg.no>

Vedlegg 2: Vestfold fylkeskommunes internasjonale engasjement

Arenaer som koordineres gjennom Østlandssamarbeidet

Ut fra arbeidsdelingen i Østlandssamarbeidet har VFK hatt en særlig aktiv rolle i ungdomsarbeidet i organisasjonene AER og BSSSC.

Vestfold ble fra 2003 medlem av AER Organising Committee, komiteen som planla AERs sommerskoler for ungdom. I denne perioden deltok Vestfold aktivt i å arbeide fram et pilotprosjekt som ble kalt "Mainstreaming Youth in the AER," ungdomsdeltakelse i alle AER-komiteer, og ble vedtatt på AERs generalforsamling 2004. Under samme generalforsamling ble ledelsen av ungdomskomiteen overtatt av vår daværende fylkesvaraordfører Svein Kr. Waale. Han ledet komiteen frem til 2007.

Marianne Bjerkeli, tidl. leder av Vestfold fylkesseleivråd, var medlem av AER Youth Team i perioden 2005-2007.

I BSSSC har Vestfold hatt oppgaven som nasjonal koordinator innen ungdomsfeltet. Vestfold har deltatt i Nordsjøkommisjonens arbeidsgruppe for kultur og turisme, blant annet som basis for deltakelse i Interregprogrammet om utvikling av kyststier. (Nordsjøløypa).

Fylkesordfører har gjennomgående representert VFK på generalforsamlingene i AER, CPMR og Nordsjøkommisjonen, samt årskonferansen i BSSSC og på møtene i Common Commission.

I perioden 2008 – 2011 deltar VFK med politikere (med administrativ støtte) i Nordsjøkommisjonens arbeidsgrupper for kultur og turisme og for innovasjon og utdanning, samt i BSSSCs maritime arbeidsgruppe.

Satsinger utenom ØS-strukturene

VESTFOLDS INFORMASJONSSENTER I KAUNAS

VFK fornyet samarbeidsavtalen med Kaunas by og Kaunasregionen i mars 2009, med varighet ut 2010. Den første samarbeidsavtalen ble underskrevet 1991.

Avtalen mellom Vestfold fylkeskommune og Kaunas by, samt Kaunas region omfatter samarbeid og aktiviteter innen utdanning, kultur og næringsutvikling. Nylig er også et politisamarbeid innledet. Det er etter hvert utviklet prosjekter hvor de enkelte fylkeskommunale virksomheter samarbeider med tilsvarende virksomheter i Kaunas.

Nylig er det innledet samarbeid om Ungt entreprenørskap og mellom videregående opplæring i Vestfold og Kaunas, der omkring "Ungt entreprenørskap," der Nøtterøy vgs og Saules gymnas i Kaunas samarbeider om et pilotprosjekt som har som mål å vise den norske modellen i praksis.

Polisamarbeid mellom Vestfold og Kaunas er også innledet, med hovedmål å bekjempe kriminalitet begått av Litauiske statsborgere i Norge. Samarbeidet vil bestå i utveksling av tjenestemenn og utvikling av gode informasjonsrutiner.

De litauiske samarbeidspartnerne søker om finansiering gjennom EØS finansieringsmekanisme til begge disse prosjektene.

Kontoret er også norsk konsulat og samarbeidet med den norske ambassaden er aktivt, og kontorets leder er fast medlem i ambassadørens nærings- og profileringsråd.

EDGE COUNTIES NETWORK

Edge Counties Network ble etablert i 2005. Dette er et nettverk for regioner som ligger i utkanten av storbyer, og som har en regional flyplass.

Utteksling av kompetanse og erfaring skal bidra til en positiv utvikling for medlemsregionene. Foruten Vestfold (BTV) er Girona ved Barcelona, Sörmland ved Stockholm, Bergamo ved Milano, Hahn-regionene ved Frankfurt/Mannheim medlemmer.

Samarbeidsområdene er turisme, kultur og næringsliv. Innen turisme har det vært samarbeid om utstillinger og en felles webside, og videre utnyttelse av situasjonen med beliggenhet nær en regional flyplass. Innen kultur har det vært samarbeid innenfor kunstutveksling, markedet for scenekunst, fotoutstillinger og kulturarv.

Vestfold fylkeskommune har hatt lederskapet for ECN i perioden 2006 – 2008. I denne perioden har rapporten ”Living on the Ege” – om fordelene ved å være en region i utkanten av en storbyregion” blitt utarbeidet. Rapporten danner grunnlag for videre samarbeid i nettverket.

OSLOREGIONENS EUROPAKONTOR

Kontoret informerer VFK og andre medlemmer gjennom temarelaterte nyhetsbrev, oppdateringer om EU-programmene og ikke minst ved å levere skreddersydd informasjon på forespørsel. VFK har også nyttiggjort seg kontorets tjenester ved å delta på innføringskurs om EU/EØS ved flere anledninger. Fylkesutvalget var i Brussel på studietur i 2008. Fylkesordføreren er medlem i styret for Europakontoret.

HEYERDAHL INSTITUTTET

Stiftelsen Heyerdahl Instituttet ble opprettet i år 2000 av Vestfold fylkeskommune. Instituttet holder til i Larvik. Stiftelsens formål er: Fremme kunnskap om og videreutvikle Thor Heyerdahls forsknings- og utviklingsidealer. Legge til rette for internasjonal samfunnsdialog og debatt gjennom internasjonale konferanser m.v. Synliggjøre og styrke Norges internasjonale rolle. Instituttet arrangerer bl.a. den årlige konferansen The Thor Heyerdahl International Day, med betydelig internasjonal deltakelse. Instituttet har inngått en avtale med Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås om opprettelsen av ”Thor Heyerdahl Professorat.”

EU-programmene

LIVSLANG LÆRING

For erfaringer med utdanningsprogrammene: Se avsnittet om utdanningsavdelingen

NORDSJØLØYPA

VFK deltok i 2003 - 2007 aktivt i et kyststiprosjekt Nave Nortrail under det transnasjonale Interreg B-programmet for Nordsjøen.

Prosjektet har fokusert på kystnære natur- og kulturressurser som attraksjoner, knyttet til kyststier rundt Nordsjøen – i Norge, Danmark, Sverige, Tyskland, Nederland, England og Skottland. Prosjektet fremmer kontakter mellom ulike faggrupper, næringer og foreninger, samt idig det legger til rette for bærekraftig vekst i kystregionene. Totalt har 26 partnere deltatt.

Vestfold har i denne forbindelse også deltatt i de to delprosjektene North Sea Cycle Route samt North Sea Viking Legacy. Sykkelprosjektet har resultert i kart og brosjyremateriale som skal stimulere sykkelturismen, og vikingprosjektet har resultert i en reisehåndbok med veivisning til autentiske kulturminner fra yngre jernalder.

Grønn Dal-prosjektene, som Lågendalskommunene deltar i, har også fått støtte fra Interregprogrammet for Nordsjøen.

NORDISK TRANSPORTPOLITISK NETTVERK

VFK har videre vært med i i Nordisk transportpolitisk nettverk, som har deltatt i to prosjektperioder under interregprogrammet for Nordsjøen:

Synliggjøring av forskningsmessig kunnskap om godstransport (1998-2001)
Oppbygging av nettverk i transportkorridorene, med involvering av offentlige myndigheter, transportbedrifter og kjøpere av transporttjenester. (2003 – 2005)

DET SKANDINAVISKE TRIANGEL

Det Skandinaviske Triangel var et politisk nettverk med fokus på erfaringsutveksling og kompetanseoverføring blant annet innen nærings- og regional utvikling.

Det omfattet samme geografiske område som Kattegat-Skagerrak (KASK) programmet, og Bidro til å rede grunnen for dette programmet.

I BTV-perioden var de tre fylkene representert ved fylkesvaraordfører Svein Kristian Waale, Vestfold.

Det Skandinaviske Triangel ble besluttet avviklet i desember 2008.

DET NYE KATTEGAT - SKAGERRAKPROGRAMMET

Det arbeides med flere prosjektideer under Kattegat-Skagerrak programmet, i samarbeid med de svenske og danske medlemsregionene.

To prosjekter har allerede fått støtte, se nærmere omtale under kap. 2.3 og 2.4.

EØS-FINANSIERINGSMEKANISMEN FOR NYE MEDLEMSLAND I EU.

Prosjektsøknader er under forberedelse i forbindelse med Kaunassamarbeidet, se Kaunasavsnittet.

Sammendrag av utdanningsavdelingens internasjonale engasjement

Lærlingutveksling

Siden midt på 90-tallet har Vestfold fylkeskommune organisert tilbud om utplassering i europeiske land for lærlinger. Ressurssenter for internasjonalisering har veiledet skoler i prosesser om å søke midler, drevet med informasjonsarbeid for opplæringskontor og kommuner som har lærlinger, og har hatt ansvar for å ta i mot mange lærlinger fra andre land som en del av noen av våre gjensidige utplasseringsavtaler.

Siden 1995 senteret søkt om midler fra ulike tilgjengelige program for å sende lærlinger fra Vestfold på utplassering. Det mest brukte programmet er Leonardo da Vinci mobilitet, som er et EU-program for yrkesfag. Fylkeskommunen har søkt om og blitt tildelt midler fra dette programmet hvert år siden i alle fall 1997. Enkelte ganger har det vært søkt om midler til veiledere i bedrift eller andre som er engasjert i utdanning, slik at også dem som har daglig kontakt med lærlingene eller andre som jobber med utdanning har nytt godt av eksterne midler.

Fylkeskommunen fikk også midler fra et program rettet mot nye EU-land mens de hadde søkerstatus: Linking Up. Gjennom dette programmet ble det gjennomført gjensidig lærlingutveksling med Ungarn og Slovakia. Programmet "Gjør det" er et norsk samarbeid med Tyskland, igjen med yrkesutdanningen, og både elever og lærlinger i Vestfold fylkeskommune har deltatt. VFKs partner var en skole for elever med lærevansker og sosiale problemer i München. I 2007 deltok 26 lærlinger på utplassering gjennom Leonardo da Vinci-programmet. Disse har vært i Tyskland, Irland og Portugal, Hellas, Malta eller England og Skottland. Fylkeskommunen var vertskap for lærlinger fra Tyskland.

Internasjonal skole

Et av målene i handlingsplanene fra 1995 var å utvikle et internasjonalt utdanningstilbud i Vestfold. Ved Sandefjord videregående skole ble det opprettet et IB-tilbud som et forsøksprosjekt som seinere er videreført.

De videregående skolene er for øvrig aktive i forhold utenlandsekskursjoner og internasjonale utplasseringsprogrammer og prosjekter.

Se også avsnittene om AER, BSSSC og Kaunas over.

Sammendrag av Kulturavdelingens internasjonale engasjement

Kulturavdelingen har formidlet erfaringer med DKS til finske, svenske og danske organisasjoner. Utveksling av produksjoner og kunnskap med andre land er planlagt videreført.

Gaia-prosjektet, som blant annet skal inneholde kunst- og kulturinnslag på skolen med globalt perspektiv og opphold i en multikulturell kulturlandsby i utlandet, knyttes det store forventninger til.

Det forutsettes utstrakt samarbeid med en rekke land over hele verden.

Virksomhetene under kulturavdelingen – Kultur og folkehelse, Kulturarv, Fylkesarkivet, Vestfold fylkesbibliotek, Haugar Vestfold Kunstmuseum – har alle en rekke internasjonale aktiviteter, samt prosjektideer med utenlandske regioner og miljøer til løpende vurdering.

VFK utenfor Europa

Enkelte videregående skoler drevet samarbeidsprosjekter med land i Afrika og Sør-Amerika.

Kulturavdelingen har på trappene et konkret samarbeid med Canada på scenekunstheltet.

Kina

Etter initiativ fra Sandefjord kommune og næringslivet i Vestfold gjennomførte ledet fylkesordføreren møter med den politiske ledelsen i provinsen Jiaying utenfor Shanghai, med besøk i Kina og gjenbesøk i Norge 2005. Siden har ikke fylkeskommunen gjort noe aktivt for å følge opp denne kontakten, policyen har vært å stille opp når næringslivet tar initiativ.

Telemark fylkeskommune arrangerer for øvrig norsk-kinesisk næringslivsdager i samarbeid med provinsen Hubei i 2009. Her blir Vestfoldbedrifter invitert.